

Kiadóhivatal:
Báter-nyomda, Kaszinóbazár
épület

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjutányosabb számítással,
díjszabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.
AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTENYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség:
Bezerédj István-utca 5 szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.

ELŐFIZETÉS:

egész évre 10 kor., félévre 5 k.
negyedévre 2 kor. 50 fill.
NEPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Belemunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:

BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

A drágaság.

— Simontsits Elemér, alispán előterjesztése a
pénzügyminiszterhez. —

Az élet mindig nagyobb problémákat feszeget, kérdéseket ad fel, a melyekre bizony nagyon nehéz a felelet. A kormányozható léghajó kérdése nemsokára megoldást nyer — talán már megoldottnak is tekinthető, — mind jobban-jobban előtérbe tolakodik azonban egy másik — talán még ennél is fontosabb kérdés, általános panasz, — az tudniillik, hogy — nem lehet megélni. Egy tréfás, tudós fizika-tanárom volt, aki azt csapkodta a készületlen diák fejéhez: te... te olyan élehetetlen vagy, hogy nem élsz — hőtíg! Körülbelül itt az idő, hogy az emberek sem élnek — holtig, egyszerűen, mert nem tudnak — miből élni.

Drágaság, hallatlan drágaság! — hangzik mindenfelé. Hogy mennyire nem felkapott szólam, hanem a legszomorubb valóság ez, semmi sem bizonyítja jobban, minthogy maga a pénzügyminiszter is kénytelen foglalkozni a kérdéssel. Az „adóalanyokat“ félti-e, vagy a saját jó szíve kerekedett-e felül — ne feszegezzük, annyi tény, hogy megfontolás tárgyává tette a mindennapi élet kérdésének tanulmányozását s felhívta a városokat,

vármegyéket, hogy a nehéz megélhetési viszonyok helyi okairól tüzetes felvilágosítást adjanak.

Simontsits Elemér, új alispánunk most felelt meg a pénzügyminiszter kívánságának. Alapos körütekintéssel tanulmányozta a kérdést s valósággal egy kis tanulmányt adott az itteni állapotokról.

Szerinte bármely baj csak úgy orvosolható, ha a bajnak okát lehető szabatosággal megállapítjuk s magát az okot szüntetjük meg. Véleménye szerint az általános drágaságot előidéző okok csak részben gyökereznek a honi viszonyokban s csak legkisebb részben helyi természetűek, inkább azon ható erők közé látszanak sorozhatóknak, melyek a világ-gazdaságot irányító törvényszerűségek körébe tartoznak.

Ezekkel foglalkozni nem tartja ez alkalommal hivatásának, általános-ságban felelmi mégis, hogy kedvezőtlen hatásuaknak látszanak e tekintetben azok a vámpolitikai szabályozások, melyek belföldi termelésünk és belföldi fogyasztásunk egészséges viszonyának megbontásával oly nagyméretű exportot eredményeznek, mely már nemcsak a termelés fölöslegét helyezi el külföldön, de a belföldi fogyasztás szükségleteit is magával ragadja. Ezt példákkal is igazolja. Ott

van tojás kivitelünk. Ma minden környéknek megvan a maga tojáskereskedője, aki összeszedi az egész környék tojás készletét, úgy, hogy a helyi fogyasztók csak nagy utánjárással és magas áron szerezhetik be szükségleteiket. Áll ez a baromfira, sőt a marhahusra is. Aki csak teheti, külföldre szállít, helyi fogyasztásra gazdaságaink már nem is dolgoznak. Mivel a jó minőségű marhát jó pénzben veszik odakinn, mindenki csak azok tenyésztésére fordítja legfőbb gondját s mint régebben, a kis fogyasztásra szánt, kevésbé értékes, de olcsó szerb marha nem jöhet be. Így hallatlan magasra szökött a marhahus ára. Közepes állású tisztviselők már nem igen engedhetik meg maguknak a hussal táplálkozás — luxust. Különösen áll ez a mi vidékünkre, hol a népies tenyésztésre kiválóan alkalmas bonyhádi tájfajtaival bámulatatos sikereket érnek el. Mivel ez a faj külföldön kiválóan értékesíthető, nemcsak nagyobb gazdaságoknál, de kistenyésztőknél sem juthatni vágómarhákhoz, mert a kistenyésztők jobban értékesítik azokat, ha viszont tenyésztőknek adják el.

Itt tehát az alispán előterjesztése szerint életbevágó és sürgős intézkedésnek látszik a kivitel és belföldi fogyasztás egyensúlyának helyreállít-

TÁRCZA.

A regény vége.

Szépén indult a kedves kis regény:
Szerettük egymást: egy kis lány meg én,
Megesküdtél: »Bármil hoz az élet,
Élni, halni senkivel, csak veled.«
De jött egy torzonborz bajszú ur.
Feledve lettem én, a trubadur:
Gazdag ur volt, mi lett vón' más a vége?
A lány annak lett a felesége.
... Nászutóról tilkon irt a drága,
Egy agyongyűrt nápolyi kártyára;
Nem sokat irt, ennyi állott csak rajta:
»Bocsásson meg... a mamámig akarta!«
BARANYAY JÓZSEF.

Levél Meránból.

Édes Annám!

Bizonyára érdekelni fog, mint folynak napjaink a szép Meránban és ígéretem szerint egy kis „beszámoló“ akarok tartani. Ugyan nem akarok hosszas leírásával untatni, mit a Bädekkerből bőven ismersz, csak az általános benyomások, életmódunk és szokásainkról írok.

Merán csodás szépen fekszik! Mely benyomást tesz mindenkire. Északról óriás, 3000 m. magas, hóval borított (de nem örök hó), merész ívezetű hegycsúcsok, délről szinte

2000 m. magas, fenyőktől borított hegyektől teljesen körülövezve, az alacsonyabb hegyoldalak szőlőlugasokkal beültetve, délkeletnek azonban nyitva van, mintegy kitérve kapuit a szenvedő emberiség szíves látására. De jönnek is! Az évi forgalom 20 ezer vendégre tehető, mert Merán olyan kiváltsággal, isteni adománnyal bír, olyan életető, ozóndús, szélmentes, egyenletes levegővel rendelkezik, mely a leghatásosabb orvosság, sőt egyedüli gyógymódja és ennélfogva 3 hónapot kivéve — juniustól augusztus végéig, — mindig szezon van, lévén köhögős, catarrhusos, ideges ember elég, kik a jó levegőre szorulnak. Szeptembertől november 15-ikéig tart a szőlőkúra, novembertől május végéig a tüdőbajos és ideges szívbetegék időnye.

Szinte hallom, amint felkiáltasz: szomorú lehet annyi beteg közt! Igazad van, itt vannak a szegény betegek, de azokat nem látni sehohsem, mert itt vannak a legkiterjedtebben felszerelt szanatóriumok, köztük két magyar: a „Hungária“ dr. Gara és a „Balogszanatórium“, dr. Balog vezetése alatt, ott kezelik őket és így nem vegyülnek a nagy közönség közé. Különben is a nagy kiterjedésű és télen is zöldelő kertekben, melyekben a magnoliák, pálmák, mahomiák, flexfenyők, kaméliák stb. díszlenek és tavasszal lombos erdei fákkal díszekedő Unter és Obermais, mely szebbnél-szebb és számtalan villák vannak, az elsőrendű és nagyszabású 360 szobás „Grand Hotel Meranerhofban“ és a 150 szobás „Palast Hotelban“, mely Merántól jobbra terül el és előnye, hogy 150

méterrel magasabban fekszik s csak a Passerer folyó rohanó vize választja el, de 8 hid köti vele össze, úgy el van szórva a publikum, hogy együtt sohasem látható, csak a „Kurlistából“ tudjuk, kik és hányan vannak itt.

Meránban, leginkább a sétaterén van az általános találkozás, hol 11 órakor kezdődik a zene: nyitott pavillonban játszanak a zenészek, ha szép, naps idő van; ha pedig hideg van, a „Kurhaus“-ban. Mert dacára Merán déli fekvésének, tartós hideg is van, éjjel 5—8 fok hideg, de nappal 10—11 óra felé már jól fent jár a nap s mintegy villanyütésre felmelegszik a levegő 10—15 fokra, ami ugyan máshol is megvan, de itt — teljes szélesend lévén, — rendkívül enyhe, egészséges és kellemes a kiünn tartózkodás. Fel is használja mindenki.

Megelőnkül a sétater, gyalog- és tolokocsikon jönnek azok, kiknek a friss levegőn kell ugyan tartózkodni, de hogy fel ne hűljenek a járástól, kényelmesen beburkolva takaróikba, illetve vesznek részt a korzón és úgy fogadják az ismerősök hódolatát. Különösen egy fiatal leány vonja magára figyelmünket, ki a rádizásnál annyira meghűtötte magát, hogy majdnem tüdővést kapott és most szintén tolokocsin jelenik meg, de azért megmutatja, hogy a női hiúság minden körülmény közt érvényesülhet — olyan kokettériát fejt ki feltűnő kalapjai és takaróival és egy állandó gárda — udvarlójával!

A többi hölgyek igen egyszerűen jelennek meg, szabályszerű, rövid ruhákban, a kedvelt hosszú kabátok és nagy kerek kala-

tása. Mivel a hosszabb lejáratu kereskedelmi szerződések miatt lehetetlen az exportnak a külföldön való jobb értékesítésre izgató hatását csökkenteni, a belföldi fogyasztás körülményeinek kedvezőbbé tételére kell törekednünk, ami például a fogyasztási adók és közterhek csökkentésével volna elérhető. Mert csak egy felszínes összehasonlítást kell tenni az amerikai farmer és a magyar termelő termelési feltételei között, azonnal szembeötlő, hogy az utóbbit valósággal agyonnyomja a közterhek tömege s ha gazdálkodásából az önköltségen felül még hasznot is akar látni, akkor a mai áraikon alul terményeit képtelen értékesíteni.

Ezután áttér az intenzívebb gazdálkodást nélkülöző holtkéz-birtokokra. Szükséges, hogy azok mennél sürgősebben, apró bérletek formájában bérbeadassanak. Nemcsak jelentékeny mennyiségű munkáskéz nyer így foglalkozást, de megsaporodk a termelési produktum, termelési többlet áll elő, mely hozzájárulhat az egészségtelen export ellensúlyozásához. Rámutat itt — vármegyénk közvetlen érdekeltje révén — a közalapítványi uradalmak mai kezelési módjára is.

Szükségesnek tartja még a takarmány-kivitelnek, ha nem is teljes betiltását, de legalább kontingentálását. Az országból kivitt takarmány drágítja a jószágtartást, minek következtében drágább a hus, tej, zsir, vaj stb.

Megemlékezik az általunk is sokat telpanaszolt uzsoráról, a kofák elővásárlási szabadalmáról, az ezzel űzött számtalan visszaélésről, amelyekkel szemben — mivel az alispán hatáskörét túlhaladja — a fogyasztók érdekeinek megvédésére, hathatós miniszteri szabályrendeletet sürget.

S a fogyasztási cikkek abnormis drágaságának alispánunk szerint,

egyik főoka a közvetítő kereskedelem aránytalan drágasága, amelyen a közvetítő kereskedelem nélkülözhetővé tételével lehet segíteni, vagyis a termelőnek és fogyasztónak egymáshoz közelebb hozásával. Evégből a közlekedés megkönnyítését, gyorsítását és olcsóvá tételét kéri Tolnavármegye számára.

Megemlékezik a sárbogárd—szekszárdi vasut „elkeserítő”, lehetetlen viszonyairól, arról a temérdek utánjárásról, feliratozásról, deputálásról, a mely ebben az ügyben történt.

Ez a vasut lenne hivatva — ugymond — vármegyénk legnagyobb őstermelő vidékét a fogyasztó piacokkal közvetlen érintkezésbe hozni, de mi történik? Amikor egy fél vármegye megmentéséről s 150 ezer korona befektetéséről van szó, a mai nagy állami beruházások korszakában, a „nincsen pénz” elvét hangoztatják a tarthatatlan állapotok oka gyanánt. Ezt az állapotot nemhogy elfogadni, de még csak felhozni sem szabad, — kéri tehát első sorban a pénzügyminiszter ur hathatós közbelépését.

Ennyi van abban az igazán magvas tömörséggel megszerkesztett előterjesztésben. Dióhéjba összeszorítva, elmondva minden gazdasági bajunk.

Kívánatos, hogy az ott felhozottak illetékes helyen megszívlelésre találjanak, mert különösen Szekszárd helyzete évről-évre rosszabbá válik. *Ez a város a baja—bátaszéki hid megnyitásával, ha érte addig valamit nem teszünk, rohamos hanyatlásnak fog indulni.* A dombóvár—bátaszék—bajai első osztályu vasut megépítte minden forgalmat, ugyszólván, a hátunk megett fog lebonyolítani, kiűriti, eltereli Szekszárd éléstárát — a Sárközt is. Ezek a községek — talán az egy Ócsényt kivéve — többé nem fognak Szekszárd felé gravitálni, de Bajára, ahova az I. osztályu vas-

uton, a legnagyobb kényelemmel, naponta majd 4—5-ször közlekedhetnek.

Szekszárd úgy fog járni, mint háboru idején az ellenség által körülvevett, kiéheztetésre szánt város. Teljesen magára lesz utalva, bátran ráterhet a — conserv-evésre! Piacza nem lesz, vagy ha lesz, az lesz még egyszer csak igazán drága!

B.

* Uj hullámelmélet, — alispán, főispán, képviselők. A vízbe dobott kő egy időre felborzolja a víz sima tükkrét. Ahova leesap, tarajos habgyűrűk képződnek, amely gyűrűk azonban mennél jobban szélesednek, annál ártalmatlanabbak lesznek, annál kevesebb veszedelmet jelentenek. Tolnavármegye közéletébe, ebbe a nagy, nyugodt, sima felületű tóba is beledobták ama bizonyos hatalmas követ. Lement biz' az a fenékgig, az iszapot, sarat is felkavarta, de czélját még sem érte el. A nyomában támadt örvény nem nyelte el az új alispánt — sőt, a nagy kőnek beledobója volt kénytelen a rá visszafreccsent sártól letörölgetni a saját képes ábrázatját. A nagy tó azonban még most is hullámzik. De a gyűrűk már távolodnak. Ezuttal főispánunk általánosan tisztelt alakját környékezik. Azt hisszük azonban, ő benne sem tesznek kárt. Négy képviselőnk: Rátkay László, gróf Benyovszky Rezső, Weber János és Hainrikffy Pál ott jártak ugyan Andrássy belügyminiszternél egy kis kivánsággal, hogy — Apponyi Géza gróf fejét elkérjék. A belügyminiszternek azonban eszébe jutott, hogy most farsang van, itt a táncz ideje. A táncz azonban veszedelmes, mert a szép Heródia is eltánczolta keresztelő János fejét. Mosolygott tehát és nem adta ki — gróf Apponyi Géza. Innen Kossuthoz mentek. Kossuthnak természetesen semmi elvi kifogása sem lehet, hogy mennél több függetlenségi főispán legyen a vármegyékben, de hát, mint előre látó politikus, ő is tisztában van azzal, hogy a főispánt nem négy ember, de az egész vármegye gusztusa szerint kell kinevezni, így ő is csak az elvi kijelentésnél maradt. A hullámgyűrűnek azonban az a sajátossága, hogy habár már alig-alig borzolja a vizet — mégis tovább erőlteti magát. Értesülésünk szerint most a függetlenségi párt elé kerül a főispáni kérdés, sőt Somogyi Aladár ur ismét kilép a porondra, hogy Szabó Károly képviselőt ott, a nyilvánosság előtt legyűrje. Azt hisszük

pokkal, dús toll- vagy szalagdíszszel; a télikabátoknál még mindig a szörme minden válfaja a kedvelt.

A vasárnapi zenének érdekes hallgatója volt, a szép és fiatal Károly Ferdinánd főherceg személyében, ki most több heti tartózkodásra obermaisi és rottensteini kastélyába üdülni jött és talán felejteni csaldott szerelmét...

Itt volt báró Beck miniszterelnök is nejével és titkárával, kik automobilon tettek meg az utat Bécestől idáig és vissza. Továbbá Sudermann, a híres író bámultatta szépen gondozott szakállát.

De mulik az idő, vissza kell térni a penzióba, hol egy óraker van az étkezés ideje. Itt is leginkább a penzió-rendszer divik, ami mindenesetre a legkényelmesebb — ha nem is a legolcsóbb! A penzió-árak 7 koronától 14 koronáig vannak, de februártól kezdve általában felemelik az árat 1—2 koronával. Az ellátás kitünő, ami éppúgy érdeke a tulajdonosnak, mint a vendégnek, mert a levegő kurához a jó táplálkozás van előírva, így a villatulajdonosok egymás közt versenyeznek, melyik képes a legjobbat nyújtani — azé a nyereség. Az ellátás áll egy 9 koronás penzióban: személyenkint egy szoba, balkonnal, reggeli a szobában felszolgálva: thea, kávé, vagy cacao, vaj és sütemény; az ebéd 1 óraker: öt fogás és dessert, vacsora 7 óraker: két fogás, sajt és vaj, de minden bőven körítve és kétszer körülhordozva.

Már itt is kezdik a külföldi jó szo-

kást meghonosítani, t. i. a külön asztalkánál való étkezést, ami megnehezíti ugyan az ismerkedést, a „Gesseligkeit”-ot és elveszíti a családi jelleget, de másrészt kellemesebb, nincs senki egy kellemetlen szomszéd-társához kötve, kinek kellemetlenkedéseit kénytelen az ember, jó arcot vágva, tűrni.

Hogy mily nagy súlyt fektetnek a családi jellegre, legjobban bizonyítja a karácsony-est, a „par excellence” családi ünnep megülése. A szent estét megelőző napon a háziur — ki rendesen az asztalfőnél ül, — felállt és barátságos szavakban meghívta a vendégeket, — mint mondá, — kik betegség miatt kénytelenek az édes othont és családi kört nélkülözni, egyesüljünk a karácsonyfa alatt, jó kedvvel és barátsággal, családi együttlében és estebédre legyünk az ő vendégei.

Ezen kijelentésre lázas izgatottsággal várunk a szent estét. Végre másnap este fél nyolckor csengetnek; mindenki siet az ebédlőterembe; a hölgyek kivétel nélkül — még a 60 éven felüliek is — mind fehérben, kivágot ruhákban, az urak frakk vagy smokingban jelentek meg. Még a felszolgáló leányok is mind fehérbe voltak öltözve. Az ajtók feltáruktak és a fényesen kivilágított teremben a háziur és háziasszony által fogadva, ott állt az óriás karácsonyfa, tündéri fényben, körülveve a meghatott vendégek által. De csakhamar a nagy csendet élénk beszélgetés, ismerkedés, barátkozás váltotta föl. Utóbb helyet foglaltunk a pazar virágdíszszel, fehér és vörös rózsák, rózsaszin és

vörös szegfű csokrokkal ékesített asztal mellett és kezdték a gyönyörűen táltalt és kitünő ebédet felszolgálni. Azt hiszem, nem lesz érdektelen az étrendet feljegyezni: leves, pisztráng — sauge rémoulade (Marsalabor), rostbeef finom zöldséggel körítve (Bordeauxi és Rizling), spárga — fázán casserolba, vörös káposzta és compôte (pezsgő), fagyalt süteménnyel és dessert, fekete kávé és liqueurök, szivar és cigareta. Ilyen pazar bőkezűség mellett csak hatványozódott a jókedv és a „Gesseligkeit”, kifogyhatatlanok a tréfák és nemzetközi karácsonyi szokások előhozakodásával. De nemesak tréfából áll az élet, mindenki érezte az erkölcsi kötelességet, hogy ezt meg is kellene köszönni; hosszas unszólásra végre egy porosz polgármester felállt és édes mindannyiunk nevében megköszöni a szíves vendéglátást és kedélyes estét, mire az egész vendégsereg felállt, a gyönyörű pezsgős poharakat a magasba tartva, eleinte bátortalanul, mindinkább erősebben énekelve:

Hoch soll er leben,
Hoch soll er leben,
Hoch! Hoch! Hoch!

és összecsörrennek a poharak, mosolygó, kaczerkódó szempillantások alatt „lobogva lán-gol a fény”.

Igy folyt a mulatság éjtélég, felejtve minden catarrhust, csak a jelent élvezve.

Másnap elmentünk a kellemesen szórakoztató és újdonság ingerével bíró helyiségbe, a „Grand Hotel Meranerhof”-ban rendezett „American Bar”-ba, melynek jelen-

azonban — Szabó Károly is ott lesz. Nem kell tehát valami nagyon féltünk. . . A hullámgyűrű mennél szélesebb, annál kevésbé veszedelmes. Ez az új, vagy talán nagyon is régi — hullámelmélet . . .

A munkaerőkifejtések természetéről otthon és Amerikában.

— A kivándorlás gazdasági erényei. —

Kirchner József gépészmérnök beszéde az Első Amerika Magyar Katolikus Nagygyűlésen.

(Folytatás és vége.)

(Változott munkakörök.) . .

Amerikában nem furcsa s nem is ritka jelenség, hogy valaki pályát változtat, a régi mesterségét eldobja magától s olyan térére lép, a melyen sem elméleti, sem gyakorlati ismeretekkel egyáltalán nem rendelkezik. Hazai borbélysegédekből gyakran Amerikában magyar orvosok lesznek, — ügyes cipész szakmák felviszik néha a bankársáig, vagy a jogügyi tanácsossáig. (Hosszantartó élénk derűtség.) Ezekre a furcsa állapotokra mellesleg azt jegyzem meg, hogy vagy Amerika a hibás, a hol a fejlődésnek ilyen természetellenes útja lehetséges, vagy pedig hibás az amerikai magyarság, a melyik el tudja hinni, hogy egy borbélysegéd érthet egyúttal az orvosi tudományhoz is.

Valóban megállott az eszem, különösen éreztem szívem, valahányszor zakatoló gépek, füstölő, izzó kohók és kemencék körül földművelő és állattenyésztő honfitársaimat láttam foglalatostkodni. Ugyan ki fogja velem elhitetni azt, hogy az ő lelki világuk beleillik ebbe a munkakörbe? Ugyan ki fog engem meggyőzni arról, hogy ez a munkakifejtés természetes és gazdaságos?

Minden magyar kivándorló be fogja ismerni azt, hogy édes hazánk telhetetlenül igyekszik megkönnyíteni a válás nehéz perczeit. Gondolj csak vissza Fiumére, mikor ráültél a kivándorló hajóra! Ugy-e elszorult a szived s a hogy távoztál a parttól, érezted, hogy az az üresség a szivedben perczről perczre nő s bármily kemény voltál, megtörtél. Keserű könyekkel teltek meg a szemeid.

S mi történt akkor? Égre emelkedtetted s ott az egyik árboezrudon megakadt valamin a tekinteted. Kigyultak a szemeid, férfi lettél újra. Ha nem is láttad, hogy veled jön az egész Magyarország, de

törsége: borház, szeszes italok kimérése, de európai köntösbe bújtatott, elegáns szalont találunk, nehéz perzsaszőnyegekkel borított padló, szép mahagoni- és karosszékekkel körülvett fekete márványasztalok ügyesen elrendezve, hivogató fülkék zöld plüss divánokkal és színes paraventokkal, remek pálmák által beárnyékolva, díszesen öltözött hölgyek által benépesítve, fényes villanyvilágítás alatt, melynek bántó fénye homályos üvegbe van burkolva, ami a lágy és halk zenével harmonizál és előkelő benyomást tesz. A terem oldalán egy pódium van felállítva, melyen a „zenekar” foglal helyet, mely áll: egy zongorából, egy harmoniumból, két hegedűs és egy csellóistából. Igen szabatosan, szépen játszanak, Beethoventól kezdve le egész Lehárig, hogy mindenki megtalálja a magát.

E szép keretben nesztelen szolgálják fel a kifogástalan libériás inasok a párolgó théát, kávé, orangeadót, whiskyt stb., egy-két kellemes órát ott elszórakozván.

Javában folyik a korcsolyázás is, igen látogatott, de nem a legjobb pályán, hetenként kétszer katonazenével. Van-e ennél ideálisabb korcsolyázás: jég és — 10 fok meleg! Hol lehet ezt találni? Vörös orrok helyett verejtéktől gyöngyöző homlokok!

De most zárom soraimat, más alkalomra fenntartva a folytatást, ha — érdekel.

Amy—Molly.

átkísér téged az ő kis nemzeti lobogója! S mikor kiszálltál szabad Amerikának partjaira, nem vettek-e atyai gondoskodásba szeretett hazánk hivatalos képviselői?

De hát! Te jöttél tovább, hiszen az a kis Ellis Island csak kapuja volt a te amerikai Mennyszágodnak! Örültem száguldott veled tovább a gőzkocsi s míg végre kirakott valahol Ohio-ban, Canadában, vagy nem tudom én hol, ahol most tényleg vagy s keresed a kenyered!

Ugyan mondd meg nekem azt, kedves honfitársam, ki kérdezte azt tőled komolyan, szeretettel itt Amerikában, hogy tulajdonkép mi is a mesterséged; menj ide vagy amoda, ott lesznek neked megfelelő munkakereseti alkalmak. Senki, ugy-e, széles e nagy Amerikában! Hiába kerested szeretett hazádban üzött munkásságot a fonalat. Megtalálni azt magadtól képtelen voltál. Tanácstalanul és tehetetlenül álltál ott a füstölő kéményekkel megrakott gyártelepek körül. (Tetszés.)

(El a farmokra!)

Milyen jól esett volna, ha valaki ebben az elhagyatottságban a válladra üt s azt mondja neked: kedves honfitársam, ne essél kétségbe, ez még nem minden ám, amit most látsz. Ezek a zakatoló gépek, ezek a vaskohók itten nem igénylik a te munkaerődet. Hanem jőjj, élvezetlek téged Amerikának más részébe, a hol termékeny a föld, buja a fü, nem olyan füstös a levegő, szántatsz, vethetsz, kifejtheted egész munkaerődet, értékesitheted gazdasági ismereteidet.

Vakon követted volna, ha valaki ilyen szavakkal igazított volna utba! Amde ezt nem tette senki s mikor a nagy emberáradat beözönlött a nagy gyárkapun, elvegyültél a nagy sokaságba s bucsut mondtál mindennek, a mihez szived addig vonzódott.

Beállottál egy egészen új munkafolyamatba, a mihez se nyelv- se szakismereted nem volt! (Ugy van!)

Aki eleddig egész életében földet munkáltál, vagy állatokkal bibelődöttél, most a vasérczetek talicskázod Amerikának vaskohóiba, vagy szénét fejtesz a bányában, talán gépeket olajozol, vagy kazánok alatt éleszed a tüzet.

Kérdezhetjük azt: a kivándorlásnak helyes és okszerű lebonyolítása ez az állapot — vagy hogy a természetes és józan gondolkodásnak a követelménye? Egyik se! A fejlődésnek természetes útja, a józan gondolkodásnak az volna a követelménye, hogy egyetlen egy munkaerő se szakítsa meg előbbi munkairányát, hanem azt tovább fejlessze, tovább folytassa. (Élénk helyeslés.)

Talán keresztül sem lehetne vinni ezt gyakorlatilag, mondhatja valaki. Erre én csak azt mondom; ha már lehetséges épen az ellenkező módon való keresztülvitele, — mért volna lehetetlen az a mód, a mely a legegyszerűbb és legtermészetesebb. (Ugy van.) Ez nem ábránd, ez nem utópia!

Hazai munkaerőinknek eme csoportját bele lehet és bele is kell illeszteni az amerikai mezőgazdasági életnek a munkafolyamatába. Tudjuk, ismerjük az amerikai mezőgazdálkodásnak hatalmas méreteit, meg vagyunk arról győződve, hogy California, Canada, Mexico és az egyéb földműveléssel foglalkozó államok rengeteg emberi munkaerőt volnának képesek felszívni.

Ezt nemcsak Magyarországnak, de Amerikának a gazdasági érdekei is így követelik. Mert hiszen az csak könnyen elképzelhető, hogy akármilyen munkaerő legyen az a világon, csak ott fejthet ki hasznos és értékes munkákat, ahol őt támogatják, utbaigazítják szerzett tapasztalatait és ismereteit.

(Tanulságok a magyar gazdasági életnek.)

Ugyan hova lehetne fejleszteni Magyarországnak mezőgazdaságát, ha évenként egy csomó olyan munkaerő vándorolna vissza, a melyik itt az amerikai praktikus mezőgazdálkodásban mondjuk, csak öt évi munkásságot fejtett ki!

A Magyar Gazdaszövetség gondoskodik arról, hogy a kik Amerikában vagyont szerettek és odahaza földműveléssel akarnak foglalkozni — földet szerezhessenek, vagy

bérlethez juthassanak. Az épen most lejátszódó pénzváltás sok ezer magyar munkaerőt kapcsolt ki jóformán egy 24 óra leforgása alatt Amerikának gazdasági életéből. A kivándorlási hajók színültig megteltek s a magyar népnek egész tömegei hagyták itt Amerikát. Kétségtelen, hogy ennek a napnap után hazaérkező tömegnek nagy százaléka olyan, amelyik odahaza kizárólag földmunkával foglalkozott, itt évek során át különféle gyártelepeken dolgozott.

Még ha lehetséges volna is az, hogy a Magyar Gazdaszövetség ezeket a munkaerőket rövid időn belül földtulajdonhoz vagy bérlethez juttassa, — kérdezem, hasznát láthatja-e közvetlenül az a föld s közvetve a haza az ő erőlködésüknek? Ne értsenek félre amerikai honfitársaim, nem akarom én ezzel az önök munkaerőjét lebecsülni!

Vissza kell mennem oda, a mit már egyszer mondtam, bármilyen munkaerő is legyen az a világon, csak azon a téren fejthet ki hasznos és értékes munkákat, a hol szerzett tapasztalatait és ismereteit támogatják.

Mondják meg azt nekem, amerikai honfitársaim, ugyan micsoda mezőgazdasági tapasztalatokkal és ismeretekkel megrakotva hagyják itt Amerikát azok, akik gyárakban dolgoztak évek során át? Ugyan ki meri azt magáról állítani, hogy ismeretköre csak egy szemernyivel is megnagyobbodott mezőgazdasági dolgokban itt a vaskohók körül? Ki dicsékedhetik el azzal, hogy ő színűrlő színre látta, benne élt, benne foglalkozott az amerikai praktikus mezőgazdálkodásban, hogy ismeri a termelésnek és az értékesítésnek titkait?

Sőt elmondhatja magáról mindenki, hogy szerzett gazdasági ismereteinek a javarészt itt Amerikában elfelejtette, más irányú munkásságban lévén elfoglalva esze, keze, mindene, egész munkaerője. (Általános helyeslés.)

(Betegségünk, orvosságunk.)

Tisztelt Katolikus Nagygyűlés!

Sokat gondolkodunk fölötte s megfejtetni igyekeztünk a kivándorlásnak kényes és nagyon nehéz talányát. Azt hiszem minden betegségnek meg van a maga orvossága. Meg van a kivándorlásé is. Csakhogy sokan rossz uton tapogatóznak és keresik a gyógyító eszközöket! A kivándorlás maga egy nagyméretű ragadós természetű, egészségtelen gazdasági állapot. Nem életveszélyes, de azzá lehet. Orvosai a magyar politikai és gazdasági élet vezetői. Orvosszere a független és szabad gazdasági politika.

Örömmel láthatjuk, hogy miként igyekeznek odahaza diadalra vinni a zászlót, a melyre rá van írva a gazdaságilag független Magyarország politikája is. De míg ez a zászló diadalra juthat, nem nézhetjük ölbe tett kezekkel, hogy annyi sok értékes munkaerőnk itt Amerikában elkallódjék.

Ez a kis amerikai Magyarország annyit csak elvárhat az anyaországtól, hogy egy barátságos kézszerítés kíséretében kifejezze Amerikának:

Elismerem gazdasági fölényedet, erős és hatalmas Amerika. A földed termékeny, az iparod virágzó. Felszívod visszatartóztatlanul az én legjobb munkaerőimet, hogy a te javaid munkálják. Látod én átengedem őket, — de te viszont megtehetnéd velem szemben azt, hogy kiki megtalálja itt a neki megfelelő munkateret. Vannak termékeny államaid, küldd oda az én kivándorló magyar munkaerőmet. Meglásd, hasznát látja mind a kettőnk. (Élénk éljenzés.)

A Szekszárdi Kaszinó évi mérlege.

A szekszárdi kaszinó levette a gyermek ruhát, az izmosodásnak, fejlődésnek akkora fokán áll, hogy a vidéki hasonevezű egyletek között egy sem versenyezhet vele.

Évi költségvetésében, számadásában már majdnem akkora összegekkel dolgozik, mint egy kezdő pénzügyész. A hatalmas számsorok ma már hála Isten, nemcsak azt mutatják,

hogy a kaszinó nagy forgalommal dolgozik, de az öntudatos, takarékos munkának, van már némi látható eredménye, mely a kaszinó törzsvagyonának fokozatos emelkedésében nyer kétségtelen kifejezést.

Kaszinónk múlt évi számadásával, a f. hó 22-iki választmányi ülés foglalkozott. *Rácz József* egyleti pénztárnok a számvizsgálók véleménye kapcsán, tüzetes jelentésben számolt be a múlt év pénzügyi eredményéről. Álljanak itt a mindennél jobban beszélő nyers számok.

Bevétel.

1. Maradvány 1906. évről	16.597 K 36 f.
2. Rendes tagdíjakból	8.887 " 74 "
3. Vidéki tagoktól	1.070 " — "
4. Hírlapok eladásából	56 " 80 "
5. Tagdíj hátralékból	254 " 12 "
6. Lakbérékből	15.949 " — "
7. Takaréktári kamatból	165 " 30 "
8. a) Beiratósi díjakból	300 " — "
b) Intési díjakból	46 " — "
9. Különféle bevételekből	24 " 25 "

Összesen 43.350 K 57 f.

Kiadás.

1. Tisztviselők fizetése	500 K — f.
2. a) Szolgák fizetése	1.200 " — "
b) Ruházata	180 " 40 "
3. Hírlapokra előfizetés	703 " 22 "
4. Könyvtár gyarapítására	997 " 38 "
5. Kert fenntartás	154 " 89 "
6. Butor beszerzés	7.108 " 40 "
7. Előre nem látható kiadásokra	3.645 " 53 "
8. Villanyvilágítási testek javítása	189 " 46 "
9. A szegzárdi takarékpénztárnál folyó számlára	2.000 " — "
10. Tűzbiztosításra	103 " 65 "
11. Adókra	2.209 " 37 "
12. Illeték egyenértékre	63 " — "
13. Tatarozásra	2.582 " 24 "
14. Bazár épület építésre	6.840 " 48 "
15. Annuitásokra	13.951 " 06 "
16. Pénztári maradvány 1907. december 31	921 " 49 "

Összesen 43.350 " 57 "

Ezen forgalommal szemben, vagyon mérlege ez :

Cselekvő vagyon.

1. Pénztári maradvány 1907. év végén	921 K 49 f.
2. Régi épület értéke	140.000 " — "
3. Bazár épület	77.000 " — "
4. Butorzat és felszerelés leltári értéke	11.868 " 20 "
5. Könyvtár értéke	4.000 " — "
6. Tagdíj hátralék	1.135 " 12 "
7. 17. drb 3% jelz. bank. nyer. sorsjegy	4.760 " — "

Összesen 239.684 K 81 f.

Szenvedő vagyon.

1. A szegzárdi takarékpénztárnál törlesztés kölcsönökben	212.403 K 56 f.
2. Folyó számlán	7.165 " — "

Összesen 219.568 K 56 f.

E szerint tiszta vagyon **20.116 K 25 f.**

A kaszinó kezelése alatt álló alapítványok és egyéb alapok állása ez :

1. A Simontsits könyvtár alap összes vagyon	1.115 K 36 f.
2. dr. Váradí Antal alapítványa	144 " 23 f.
3. Bezerédj István szoboralap	26.346 " 03 f.

Különösen szép a gyarapodása a Bezerédj szobor alapnak, a mely alapnak ily tekintélyes összegre való gyarapodását *Simontsits* Elemér igazgató lelkes agitálása tette lehetővé. Ma már beleszámítva, a hitelbank és Szegzárdi takaréki évi szokott adományát, a szobor alap évente, kamataival, mintegy 1000 koronával gyarapítja önmagát. Nemsokára itt lesz tehát az idő, amikor a nagyférfihoz méltó emlékek elkészülhet.

Az 1908. évi költségelőirányzat is kedvező eredményt tüntet elő. A 33.473 K 89

fillér remélt bevétellel, a legrealisabb számitással 26 602 K 06 fillér kiadás irányoztatott elő, vagyis **6.871 K 83 fillér** felesleg mutatkozik.

Szóval a Szegzárdi kaszinó pénzügyi állapotai ezidőszerint teljesen kielégítőek, sőt kecsgetetők. De amint a kaszinó fáradhatlan igazgatója *Simontsits* Elemér hangsúlyozta a választmány ülésén: Nem szabad elbizakodnunk. Csillogó, tetszetős eredményeink ne vezessenek félre senkit, szigorú lelkiismeretes takarékoskodás minden téren, fokozatos tőkegyűjtés, ezek képezik alapját a Szegzárdi kaszinó jövő fejlődésének.

VÁRMEGYE.

Vármegyei jegyzők fizetés kiegészítése. Tolnavármegye alispánjának 14.145/907 sz. utalványa értelmében a községi jegyzők és segédjegyzők 1908 évi fizetés kiegészítése már végleges elintézés nyert, az összes utalványok úgy az adóhivataloknak, mint az érdekeltek jegyzőknek már expedialtattak. A fenti számú rendelet értelmében utalványoztatott: a szegzárdi kir. adóhivatalnál 14.377 K. 90 fill. a bonyhádi kir. adóhivatalnál 6002 K. 60 fill. a gyönki kir. adóhivatalnál 18.430 K. 99 fill. a tamási kir. adóhivatalnál 20.819 K. 83 fill. és a dunaföldvári kir. adóhivatalnál 9177 K. 17 fill. összesen 68,808 korona 49 fillér.

VAROSI ÉLET.

Városi közgyűlés. Szegzárd r. t. város képviselőtestülete folyó hó 23. án dr. *Szentkirályi* Mihály polgármester elnökleve alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a következő határozatokat hozták. 1. A jegyzőkönyv hitelesítésére dr. *Dragics* Imre és *Sipos* Márton képviselőtestületi tagokat kérték fel. 2. A fogyasztási adókievető bizottság jelentését tudomásul vették. 3. A város szervezési szabályrendeletét csekély változtatással elfogadták. A 3-ik §-nál dr. *Török* Ottó közbeszólása után elvetették dr. *Horváth* Jenőnek azt az indítványát, hogy a képviselőtestület tagjainak száma 142 ben állapítsák meg. A marhalevel kezelésnek a rendőrkapitány hatáskörébe való utalását és a jövedelemnek a városi pénztár javára való biztosítását *Molnár* József, dr. *Szentkirályi* Mihály és dr. *Leopold* Kornél hozzászólása után elfogadták. A 42. §-nál az állatorvos által szedhető díjakat *Török* Béla javaslatára a szabályrendeletben tételenként felsorolni határozták. A mérnök fizetését *Szondy* István, *Tóth* Károly, dr. *Leopold* Kornél és *Vesztergombi* Antal felszólalása után 2600 koronában és lakbérért 400 koronában állapították meg. A szakosztályokat dr. *Leopold* Kornél indítványára egygyel, a közművelődési szakosztállyal szaporították, a szakosztályok tagjait 6-ról 10-re emelték. Az interpellációknál dr. *Leopold* Kornél, *Török* Béla, dr. *Szentkirályi* Mihály és dr. *Török* Ottó hozzászólása után úgy határoztak, hogy a képviselők az interpellációt előre bejelenthetik, amikor azt, hogy az ülés végén interpelláció lesz, az elnök a közgyűlésnek bejelenti. 4. A rendőrkapitány uti számlája ügyében egyhangulag fentartani határozták azt a korábbi határozatot, hogy csak a megbízás alapján teljesített utazás költségeit fizetik meg. 5. *Kalmár* Anna illetőségét elismerték. 6. *Csizmádia* János illetőségét megtagadták.

HIREK.

— **Elhalasztott főiri esküvő.** *Apponyi* Géza gróf főispánunk fiának: gróf *Apponyi* Károly dragonyos főhadnagyának *Windisch-Grätz* Mária-Aglaja hercegnővel, e hó 22-ére kitűzött esküvője pár nappal későbbre halasztott, mivel a menyasszony influenzában megbetegedett. Az esküvő elhalasztása csak utólag jutott tudomásra, így 22-én nemcsak

Szegszárdról, Tolnamegyéből, de az egész országból száz számra érkeztek Bécsbe a jókívánságokat tolmácsoló üdvözlő sürgönyök.

— **Uj kaszinó tagok.** A szegszárdi kaszinó választmánya f. hó 22-én *Máthás* Kálmán soros elnöklésével ülést tartott. Uj tagokul felvették: dr. *Döry* Jenő közigazgatási gyakornokot, *Schmidegh* Mór bérlőt, *Báró* Jeszenszky György főszolgabíró tagságról való lemondását, mivel 6 évi ciklusa még nem járt le, nem vették tudomásul. *Keller* Gyula Budapestre áthelyezett postatisztet azonban saját kérelmére törölték a tagok sorából.

— **Alispán — pénzügyigazgató.** *Simontsits* Elemér alispán átiratban tudatta a m. kir. pénzügyigazgatósággal alispánna történt megválasztását. Ebből kifolyólag *Fink* Kálmán kir. tanácsos, pénzügyigazgató a következő választ küldte az új alispánnak.

A szegszárdi m. kir. pénzügyigazgatóságtól

2272

908.

Nagyságos Alispán ur!

Örömmel vettem tudomásul Nagyságodnak, f. hó 11-én kelt 399/908 számú átiratát, amelyben velem Tolnavármegye alispánjává történt megválasztását tudatni szives volt.

Tekintve azt a szoros kapcsolatot, amely a vezetésem alatt álló m. kir. pénzügyigazgatóságot, a pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőseget, valamint a pénzügyigazgatóság alá rendelt kir. adóhivatalokat a vármegyei közigazgatás minden egyes szervével, így a községekkel, főszolgabírákkal, sőt magával a központi közigazgatással is oly elválaszthatatlanul fűzi össze, magam részéről a legnagyobb készséggel ígérem meg a Nagyságod által kívánt legmesszebb menő támogatást, de egyuttal örömmel ragadom meg a kedvező alkalmat arra is, hogy Nagyságodnak hasonló jóindulatu támogatását kérjem az összes pénzügyi hivatalokkal szemben is; meggyőződésem ugyanis az, hogy az egymásra utalt összes közhivatalok és hatóságok harmonikus együtt működése teremti meg azt az áldásos sikert, fényes eredményt, amelyre szeretett hazánknak, kivált a mostani nehéz időkben olyan nagy szüksége van.

Még egyszer legszívelemből üdvözlölve Nagyságodat alispánna történt megválasztása alkalmából vagyok

Szegszárdon, 1908 január 18.

Fink Kálmán

kir. tanácsos,

m. kir. p. ü. igazgató

— **Jutalmazások.** A földmivelésügyi miniszter *Sigora* Lajos törvényhatósági állatorvosnak az állategészségügy terén s különösen a ragados száj- és körömfájás meggátolása körül kifejtett sikeres munkássága elismerésül 300, a pécsi kir. főügyész dr. *Török* Ottó ügyvéd és városi ügyésznek, a szegszárdi kir. írásbírósa mellé kirendelt ügyészégi megbízottnak e minőségben tanúsított ügybuzgalma elismerésül 100 korona jutalmat utalványozott.

— **Uj jóság kormányzó.** *Eszterházy* Miklós herceg *Nagy* Albert hitbizományi igazgatót a hercegi uradalmak jóság kormányzójává nevezte ki.

— **Adomány.** *Zichy* Gyula gróf püspök a Kath. Népszövetség céljaira a budapesti elnökség kezéhez 1000, azaz Egyezer koronát küldött.

— **Iparhatósági megbízottak választása.** Szegszárdon folyó hó 19-én választották meg az iparhatósági megbízottakat. Megválasztottak: *Mutschenbacher* Lipót, *Müller* Albert, *Fischhof* Jenő, *Lencz* Károly, *Král* János, *Wollár* György, *Hermann* Ferencz, *Emödi* Benő, *Gaal* István, *Grószbauer* Béla, *Tóth* János, *Gauzer* Ádám, *Fischhof* Jakab, *László* József, *Termel* Ferencz, *Král* Lajos, *Steig* Flórián, *Hornok* József, *Kramarics* János, *Fischl* Lajos.

— **Tisztviselők nyugdíjintézeti gyűlése.** Tolnavármegyei tisztviselők-kezelő és szolgaszemélyzetnek nyugdíjintézete f. hó 21-én tartotta meg *Simontsits* Elemér alispán elnöklésével rendes közgyűlést. A közgyűlés tárgya a nyugdíj alapra felügyelő választmányba négy

tagnak megválasztása volt. A megejtett titkos szavazás eredménye szerint megválasztott Bajó Pál főszolgabíró, dr. Éry Márton I. aljegyző tb. főjegyző, Kurcz Vilmos ár. elnök és Rill József vm. kiadó.

— **A visszavándorlás mérlege.** A Társadalomtudományi Társaság helyiségében január 25-ikén, szombaton este fél 7 órakor ifj. Leopold Lajos, a jeles fiatal szociológus. A visszavándorlás mérlege címen előadást tart. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter a gyónki kir. járásbíróhoz telekkönyvvezetővé Engelmann Frigyes, bácsalmási kir. járásbírósi telekkönyvvezetőt helyezte át.

— **Halálozás.** Harkányban időzésük idejéből sokan ismerték özv. Psik Sándorné, szül. magyarbéli Peécz Izabella urnót. Hozzá tartozói szomorúan jelentik, hogy f. évi január 18-án este 10 órakor, életének 55-ik évében, hosszas szenvedés után Pécsen elhunyt. A megboldogult hült tetemeit f. évi január 20-án Pécsről Gyüdre szállították s f. hó 21-én d. e. 10 órakor az ottani róm. kath. temetőben nagy részvét közt helyezték örök nyugalomra. Az elhunytban Vadnai Jenő Baranya vármegye tb. főjegyzője anyósát gyászolja.

— **Házasság.** Magyara Elemér budapesti nyomdász folyó hó 27-én tartja esküvőjét Tolnában Riezner Katalinnal.

— **Tisztviselői mozgalma.** A bonyhádi állami tisztviselők Osztrich Mihály kir. járásbíró elnökele alatt folyó hó 13-án értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy Bonyhádnak magasabb lakbérosztályba sorozását kérvényezik.

— **Pályázati hirdetés.** Tolnavármegye alispánja az árvaszéknél előléptetés folytán megüresedett s 1000 korona évi segélydíjjal egybekötött közigazgatási fogalmazó gyakornoki állásra, f. évi február 10-én lejáratá határidővel pályázatot hirdetett. A kérvények Tolnavármegye főispánjához címezve, az alispánhoz adandók be.

— **Kaposvári állandó sorozóbizottság.** A Kaposváron szervezett állandó sorozóbizottság 1908. évben január 7, február 20, május 12 és 13, június 5, augusztus 5, október 5, november 5 és december 5-ik napján fog összeülni és működni.

— **Egyházmegyei hírek.** Pálffy Sándor bakóczai káplán és Cserti István, ozorai káplán kölcsönösen áthelyeztettek.

— **Szép felekezeti egyetértés.** Nincs szebb, dicsérendőbb dolog, mint a felekezetek békés egyetértése s harmonikus együtt munkálása a lelkiek terén. Ezt a ritka türelmességet s egymás meggyőződésének megbecsülését semmi sem mutatja jobban, mint hogy a jövő szerdán a ref. olvasókörben dr. Rubinstein Mátyás a szekszárdi izraeliták szép tehetségű és kiváló szónoki képességű főabbija tart vallásos felolvasást „Az Ó és Új testamentum találkozó pontjairól.” Az érdekesnek ígérkező felolvasásra nagyon sokan készülnek.

— **Bércocsi díjak.** Lapunk egyik számában már megemlékeztünk arról, hogy a szekszárdi bércocsi tulajdonosok a bércocsi díj fejében a vasúthoz, vagy a vasutról vissza az eddigi viteldíjat 2 koronára emelték. A szekszárdi pénzügyigazgató átiratában annak közlésére kérte fel vármegyénk alispánját, hogy minő jog alapján helyezkednek szembe a bércocsi tulajdonosok a bércocsi iparról szóló vármegyei szabályrendelettel. Az alispán értesítése szerint a kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy csak azon bércocsi tulajdonosok tekinthetők a bércocsi ipar rendelkezési alá vonandóknak, kik közshelyről bocsátják kocsiikat a közönség rendelkezésére. Míután azonban Szekszárdon is bércocsi tulajdonos nincs, így a szekszárdi bércocsi tulajdonosok a bércocsi iparról szóló szabályrendelet rendelkezési alá mentesítve vannak s ekként a viteldíjat tetésük szerint állapíthatják meg.

— **Megismételt előadás.** A szekszárdi róm. kath. olvasókör múlt vasárnap tartott műkedvelői előadását folyó hó 26-án megismételti. A kör derék műkedvelői a Tót leányt oly kiváló sikerrel adták elő, hogy a második előadás is bizonyosan telt ház előtt fog le-

folyni. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre válthatók az elnökségnél és este 6 órától a pénztárnál.

— **Az ev. ref. vallás elnevezésének megváltoztatása.** Az 1904. évi, második budapesti országos református zsinat az általa alkotott törvényekben úgy az ev. ref. egyházat, mint az ev. ref. vallást „református”-nak nevezi. Ezen elnevezést elfogadja ama legfelsőbb elhatározás is, amellyel a fennebb jelzett zsinati törvények jóváhagyatnak és megerősítetnek. Ehhez képest az ev. ref. egyház és vallás hivatalos elnevezése ezentúl nem „evangélikus református”, hanem csak „református”.

— **Új postaügynökség.** Szárazd községben folyó hó 26-án a diósberényi postahivatal ellenőrzése alá helyezett postaügynökség kezd meg működését. Az ügynökség forgalmkörébe Gerenyás pusztá, a Becht féle gőzmalom és az állami szőlőtelep tartozik.

— **Nyilvános nyugtázás.** A bátaszéki önkéntes tűzoltótestület f. hó 19-én megtartott táncestélye alkalmával felülfizettek, illetve jegyüket megváltották: Thassy László 4 K, Schüller József 1 K, Bolgár Béla 1 K, Návay Emil 7-50 K, Rudnyánszky Ferencz 4 K, Szél István (Dees) 1 K, Partos Vilmos 1 K, Berg János 1 K, özv. Wagner Józsefné 1 K, Stefanovits István 1 K, Csida Sándor 1 K. Fogadják a nemesszivű adakozók a testület őszinte köszönetét. Máté József elnök.

— **Tiszti ügyészi vélemény a megapellált alispáni választásra vonatkozólag.** Az alispán választás ellen beadott felebbezést Simontsits Elemér alispán Totth Ödön vármegyei tiszti ügyésznek adta ki véleménynyilvánítás végett. A tiszti ügyész sorra tárgyalja a felebbezés érdemi részét s higadgt, tárgyilagossági fejtegetéssel összetöri annak minden porcikáját. Különösen érdekes a 60877/83. számú belügyi döntvényre való hivatkozása, amely rendelet már régen eldöntötte azt, a csak most feszegetett kérdést, hogy vajjon a tisztviselők szavazhatnak-e vagy sem? A miniszter már az 1883. évben kimondta, hogy igen is szavazhatnak s ezzel eldöntöttnek látszik az egész felebbezés sorsa.

— **Törvényhatósági távbeszélő.** Simontsits Elemér alispán megindította a mozgalmat, hogy a vármegyék székhelyei a távbeszélő hálózatba bevonassanak. Így a pécsi posta- és táviratigazgatóságtól szerzett információk után felhívta a gyónki és tamási főszolgabírákat, hogy hivatalaikat az állami távbeszélő hálózatba kapcsolassák be.

— **A tolnahagyészi vörös-kereszt fiókegyelet elnökei** gróf Apponyi Géza és gróf Apponyi Gézáné, jegyzője Kollmann Gyula Gyula és pénztárnoka dubniczai Dubniczky László uradalmi számtartó. A már 27 év óta működő fiókegyeletnek a múlt évi zárószámadás szerint volt 1 alapító, 4 huszoronás, 78 rendes tagja és 1692 kor. 67 fillér vagyon. A fiókegyeleti választmány múlt évi jelentésében kiemeli, hogy vezetőségének minden törekvése oda irányult, miszerint a fiókegyelet részére minél több tagot gyűjtsön és ezáltal vagyonát minden eshetőséggel szemben gyarapítsa. Az egyleti igazgatóság a fiókegyelet czéltudatos vezetéseért külön is kifejezte meleg köszönetét a hazafias ügy iránt oly odaadó érdeklődést tanúsító elnöknek, gróf Apponyi Géza főispánnak.

— **Ebzárlat.** Az utóbbi időben Szekszárdon több, veszettségre gyanus eb marakodott, miért a rendőrség január 22-étől 40 napi ebzárlatot rendelt el, mely idő alatt a kutyák zárva tartandók, az utcára ebet csak szájkosárral ellátva és pórázon vezetve lehet vinni.

— **Tűz.** Folyó hó 21-én éjjel Leányváron leégett Fekete János lakóháza. A tűzhöz csakhamar kiérkezett a sióagárdi önkéntes tűzoltóság, mely erélyes beavatkozásával a tűz tovább terjedését megakadályozta.

— **A házalás eltiltása.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Szekszárd r. t. város képviselőtestületének a házaló kereskedés Szekszárd r. t. város területén való eltiltásáról alkotott szabályrendeletét, azon módosítással, hogy a jelen szabályrendeletbe ütköző

kihágási ügyekben harmadfokon a kereskedelemügyi m. kir. miniszter bíraskodik, jóvá hagyta.

— **Gyógyszertár üzleti jog átruházás.** Zaáry Elemér gyógyszerész a Nagydorog községben fenálló „István király”-hoz címzett gyógyszertár személyes üzleti jogát Szendrővics Vilmos okl. gyógyszerészre átruházta.

— **A kivándorlók figyelmébe.** Az észak-amerikai Egyesült Államokban pár héttel ezelőtt beállott gazdasági válság az ipari-, bányá- és egyéb vállalatok egy részét üzemüknek teljes beszüntetésére, másokat pedig arra kényszerített, hogy munkaejüket a felére apasszák, vagy munkásaiknak az eddiginél tetemesebben csekélyebb bért fizeszenek. Az ennek következtében beállott munkahiány, más gazdasági zavarok és az illető vállalatoknak az az eljárása, hogy első sorban idegen munkásaikat bocsátják el tömegesen, ezer, meg ezerszám térítik vissza Európába, különösen hazánkba azokat, kik az utóbbi évtized folyamán az Egyesült Államokba kivándoroltak. A miniszterium utasította most a hatóságokat, hogy intézkedjenek, hogy mindazok, kik részint azért, mert ezen válságról tudomással nem bírnak, másrészt talán azon okból, mert ennek jelentőségéről és terjedelméről nem helyesen lettek tájékoztatva és most készülnek a kivándorlásra, ebbeli szándékukról lebeszéltesenek.

— **Fürdővizsgálat.** A Fürdőegyesület megbízásából dr. Kramolin Gyula orvos és Tóth Henrik főmérnök e hó 23-án megvizsgálta a szekszárdi gőzfürdőt. Mindent rendben találtak.

— **Felolvasás a református iskolában.** A szekszárdi református olvasókör a tél folyamán minden szerdai napon a református iskolában vallásos gyakorlattal egybekötött ismeretterjesztő előadásokat szokott tartani. F. hó 22-én Schwirján József főgimnáziumi tartott szabad előadást a hangról s gyakorlatilag bemutatta a fonográfot és a gramofont, az iskola termét zsufolásig megtöltött hallgatóság előtt.

— **A helyi érdekű vasutak kérvénye.** Magyarország és Ausztria közt a legközelebbi 10 évre létesített gazdasági kiegyezésével, a m. kir. kormány törvényjavaslatot terjesztett az országgyűlés elé avégből, hogy a gőzhajózási vállalatok felmentessenek az 1875. szállítási adó alól. E törvényjavaslat már a legközelebbi időben törvényerőre fog emelkedni. Száznegyvenegy helyi érdekű vasút részvénytársaság, így a szekszárd-bátaszéki társaság is kérvényt nyújtott be a kereskedelmi és pénzügyi miniszterhez, hogy a szállítási adótól való ez az állandó mentesség a helyi érdekű vasutakra is kiterjesztésék. Kérvényükben enlítés tesznek azon mostoha közgazdasági helyzetéről, melyben a h. é. vasutak forgalmi területei különösen a szállítási adó miatt sanylenek, szemben a m. kir. államvasut-hálózat forgalmi területeinek virult helyzetével, amennyiben a h. é. vasutak az államvasuti díjszabásoknál különben is magasabb díjtételeiket a szállítási adó kötelezettség beálltával úgy saját érzékeny hátrányukra, mint az utazó és szállító közönség kárára kénytelenek felemelni. A szállítási adó kötelezettség beálltával azon vidékek, melyeket a h. é. vasutak szelnek át, annál méltatlanabban lesznek sújtva, különösen sújtja ez azokat a törvényhatóságokat, községeket és magánérdekelteket, kik jelentékeny áldozatokkal járultak hozzá az illető h. é. vasút építéséhez, holott pedig a m. kir. államvasutak forgalmi területei minden külön áldozat nélkül élvezik a vasút áldását. A szállítási adó egyuttal megkárosítja a törzsrészvényeseket is, amennyiben az érdekeltek igen kevés, vagy semmi kilátással nem bírnak arra, hogy törzsrészvényeik után osztalékot kapjanak. A részvénytársaságok ezen kérvényüket alkalmas módon leendő támogatás végett egyuttal Tolna vármegye és általában mindazon törvényhatóságoknak is megküldték, amelyek területén helyi érdekű vasutak épültek vagy jövőben épülni fognak.

— **Bucsubankett.** Ócsény község polgársága Sióagárd község főjegyzőjévé történt megválasztása folytán Huszár Pál jegyző

tiszteletére, kedden este az Ifjusági Olvasókörben 60 teretű búcsuestélyt rendezett. A helyiségek zsúfolásig megteltek a távozó jegyző tiszteletére egybegyűltek. Képviselve volt ott az intelligens elem, az előjáróság, a képviselő testület és a Polgári olvasókör. Első sorban a helybeli dalárda énekelte el, jó betanulással, 4-es férfikarra az „Istei hozzád távozó jó barát” című búcsudalt. Vacsora alatt az első felköszöntőt Kovács Benő mondta az ünnepeltre, ugyis, mint jegyzőre, a község szeretett képviselőjére, ugyis, mint a kör nagyrabecsült tagjára. Az ünnepelt meghatottan köszöntö meg a lelkes ovációt és 24 évi működése alatt vele szemben tanúsított bizalmat és szeretetet. Igen szép pohárköszöntőket mondtak még Dömök Péter ev. ref. lelkész, Papp István, a kör elnöke és Simrák Károly tanító. Az ünnepély a késő éjjeli órákban ért véget.

— **Helyreigazítás.** A következő sorokat kaptuk:

A „Közérdek” f. évi január 18-iki számában a hírek rovatában a megyei tisztújítás elleni felebbezést beadók közt az én nevem is említették. — Kijelentem, hogy nekem a felebbezésről tudomásom nem volt, azt alá nem írtam, sem az aláírásom másnak, nemcsak, hogy megbízást nem adtam, hanem a felebbezést magam is helytelenitem. Hiszem, hogy nevem csak tévedésből kerülhetett a felebbezés alá, — ugyanazért onnan, a hol a hiba történt, annak nyilvános rectifikálását elvárom.

Tisztelettel
Greifenstein Péter,
megyei bizottsági tag,
varsádi lakos.

A fenti helyreigazításnak készséggel adunk helyet. Hát bizony elég bosszantó dolog az, ha olyan dolgot állít valaki rólunk, a mi nem felel meg a valóságnak. A felszólaló bizottsági tag urnak tökéletes igaza van. Másik két lapársunkkal együtt mi is tévedtünk, mert a felebbezést nem Greifenstein Péter, de Greifenstein György, bizottsági tag írta alá. Készséggel vesszük tehát tudomásul, hogy a felszólaló bizottsági tag ur, nem azonosítja magát a felebbezésben foglaltakkal.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmúlja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserű vizet.

— **Aki hamis vádat emel.** Kis Károly bátyai lakos molnár e hó 9-én azon vádat emelte az elszülyedt malmának kiemelésével megbízott gépész és munkásai ellen, hogy a Dunaparton ideiglenesen felállított bódéból 7 drb gépszíjat és 6 drb réz csapágyat elloptak. A csendőrség nyomozására kiderült, hogy a tárgyakat Kis Károly maga szállította haza és padlásán meg is találták.

— **Tyuk tolvaj.** Jábriel József Siógárdi lakos Goldberger Manó ottani lakostól 14 drb tyukot lopott és hazavitte. A csendőrség azonban kinyomozta és a járásbírósnak feljelentette.

— **Öngyilkosság.** Kizi Mihály bátyai lakos folyó hó 20-án felakasztotta magát. A szerencsétlen rabja volt a szesz italoknak, amiért fia szemrehányást tett neki. Az öreg ezt annyira a szívére vette, hogy gyermekei távollétében, a szobában, az ajtóvasra felakasztotta magát.

— **Rendőri hírek.** Essig István tolnai lakost Tolnán a Perler-féle vendéglőben ismeretlen tettes megszúrta. Súlyos sérülésével beszállították a szekszárdi kórházba. Kolep Henrik morágyi lakosra a partból levált földtömeg reá zuhant és rajta súlyos sérüléseket okozott.

Előfizetési felhívás.

A folyó 1908. év alkalmából új előfizetést hirdetünk lapunkra.

Tolnavármegye közigazgatási, társadalmi, gazdasági és kulturális érdekeit szolgáljuk a legjobb igyekezettel; mint minden pártállástól független lap,

teljes objectivitással, higgadt, tárgyilagos, elfogulatlan kritikával foglalkozunk vármegyénk minden közérdekű eseményével.

Súlyt fektetünk a jóízlésre, a lap irodalmi színvonalára s főleg arra, hogy e lapok hasábjait kicsinyes, személyeskedő támadások eszközévé ne süllyesszük.

Lapunk előfizetési ára:

egész évre . . . 10 kor. — fill.
fél évre . . . 5 " — "
negyed évre . . . 2 " 50 "

Néptanítóknak, — ha az előfizetési pénzt egész évre előre beküldik, — **5 koronaért** küldjük a lapot.

A hirdetést mérsékelt áron, olcsó díjszabással közöljük.

Hátralékos előfizetőinket kérjük az előfizetési pénzek mielőbbi szíves beküldésére.

Hazafias üdvözzettel:

a „KÖZÉRDEK”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Jegyző urak figyelmébe.

Az új vármegyei és községi főkönyvnek megfelelő a központi járás jegyzőegylete által elfogadott adófizetési iv. (adókönyvének) mely egyesíti magában az összes állami, megyei és községi adók előírási és lerovási rovatait elkészült és kapható 100 darabonként 3 koronaért **Báter János könyvnyomdájában**, papír, rajz és írószer kereskedésében. Az adófizetési iv igen czélszerű és az új főkönyvi és beszédési nyomtatványhoz okvetlen szükséges.

„DELICIA” CUKRÁSZDA

Szekszárdon

Tejes kalácsok Teasütemények

Bonbonok

Likörök

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek

16—16

FOGORVOS KOVÁCS J.

12-12

vásártér-utcai műtermében **hiányzó fogak pótlása, csaposfogak, arany koronák és szájpadlás nélküli fogak** (hidmunka) készíttetnek. **Fogtömés, foghuzás és fogtisztítás** a legjobb módszer szerint eszközöltetik. — **Szegényeknek** rendel d. e. 8—9-ig és d. u. 1—2-ig.

Gazdasági cselédeknek

szükséges bérlevelek
jutányos áron kaphatók

Báter János könyvnyomdájában.

A községi irnokok fizetésének folyósítása.

Nieffergall Nándor és alólírott bizottsági tagtársai a következő indítványt nyújtották be Tolnavármegye törvényhatóságához:

Tek. Vármegyei Törvhat. Bizottság!

Tolnavármegye 3/rkgy. 887. sz. szabályrendeletének 4-ik §-a értelmében a következő indítványt bátorodunk tisztelettel benyújtani, ugymint:

Indítványozzuk, hogy Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága által a községek pénztári kezelése és számviteléről alkotott 42/közgy. 1889. sz. szabályrendelet 19-ik §-ának 2-ik bekezdése akként módosíttassék, hogy a községi kezelő és segéd személyzet illetményeinek havi előleges vagy utólagos részletekbeni folyósítását a képviselő testület szabályrendeletileg állapítja meg és a községi kezelő vagy segéd személyzet állását addig el ne hagyhassa, míg hivatala vitelétől az erre illetékes felsőbb hatóság által felmentve nem lett.

Ezen indítványunk beadásánál azon különös figyelmet és méltánylást érdemlő szempontok vezéreltek bennünket, hogy a községeknél alkalmazva levő irnokok 1898. év óta rövid néhány hónapi szolgálat után, a hónap első napján fizetéseiket felvéve, be sem várva, míg az erre illetékes hatóság által hivataluktól felmentettek, állásukat elhagyják és ez által bizonyos rosszhiszemű czélszágossággal a községeket megkárosítják.

Mindezekről eltekintve, a hivatkozott vármegyei szabályrendelet megváltoztatását még azért is indokoltnak tartjuk, mert sérti a községek önkormányzati jogát és meggátolja a községeket, hogy az 1886. évi XXII. t. czikk 2-ik §-a értelmében saját belügyeiket a törvény korlátai között önállóan intézhessék el.

Már pedig ha a községek önkormányzati joguknál fogva az 1886. évi XXII. t. czikk 65-ik §-a értelmében jogosítva vannak a községi alkalmazottak fizetését szabályrendeletileg megállapítani, akkor semmiféle kétely, vagy szó ahhoz hozzá nem férhet, hogy a községek elvitázhatatlan jogát képezi meghatározni, hogy a községi alkalmazottak fizetése havi előleges, vagy utólagos részletekben fizetessék-e ki?

A hivatkozott vármegyei szabályrendelet megváltoztatását azon körülmény is támogatja, hogy a magyar közigazgatási bíróság egy konkrét esetben kifolyólag (fetalálható a közigazgatási elvi jelentőségű határozatok egyetemes gyűjteményének új évf. I. kötet, 124-ik oldalon) 1898-ik évi 529/898. sz. ítéletével kimondotta, hogy az állandóan alkalmazott és rendszeres évi fizetéssel ellátott tisztviselőktől általuk az esedékesség napján jogszerűleg felvett illetményt egészben vagy részben azon a czímen visszakövetelni nem lehet, hogy ha az illető tisztviselő időközben állásától megvált.

Egyébként a közigazgatási bíróság ezen ítélete az összes községi alkalmazottak és segéd személyzet előtt ismeretes lévén, nagyon természetes, hogy eljárásuk ezáltal bizonyos törvényes színnél bírván, őket felelősségre vonni nem lehet.

Másrészt, ha az előre felvett fizetés visszakövetelhető lenne is, az a községekre a legtöbb esetben vajmi kevés anyagi előny nyel járna, mert vagyon hiányában a községek igényüket különben sem lennének képesek érvényesíteni.

Ezek után tisztelettel kérjük a tekintetes törvényhatósági bizottságot, méltóztatásuk indítványunkat elfogadni és a hivatkozott vármegyei szabályrendelet sérelmes §-át jelzett módon megváltoztatni.

Kiváló tisztelettel maradtunk

Dunaföldváron, 1908 évi január hó 23-án. A tekintetes törvényhatósági bizottságnak alázatos szolgálai:

**Bodor György sk. Nieffergall Nándor sk.
Popovich Gyula sk.**

Joó Dömötör Károly, Kátai Endre, Szilassy Béla, Haypál László, Parragh Albert, id.

Tóth Ferencz erosi, Csefkó Ferencz, Kovács János csizmadia, Tamássy Mihály, Güns Béla, Bozár József, Gallai Ferencz, Kovács Mihály, Pulay György, Pulay István, Györkö Lőrincz, Lajkó István, Fischer József, Révész Ferencz, Varga János, Szinácsik Flórián, Biró Imre, Keller József, Stauber Sándor, Cziráky József, Polgár Ferencz, Takáts Gyula, Kenessey Vilmos, Babay Géza, Göde Lajos, Wolf Ferencz.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

Az „Egészségügyőr“ című Fodor G. Géza szerkesztésében és az „Egészségőr irodalmi vállalat“ kiadásában eddig havonta egyszer, ezután havonta kétszer (10 és 25 én) megjelenő közegészségügyi szaklap, melynek állandó melléklete a dr. Bród Miksa sz.-főv. gyermekorvos által szerkesztett, „Gyermekszoba“ című gyermekegészségügyi lapocska, f. hó 15 én megjelent első számával a második évfolyamba lépett. Ezt a nagy gondal szerkesztett tartalmú, magas színvonalon álló, valóságos hézagot pótló lapot legmelegebben ajánljuk a nagyközönség figyelmébe. Sokat lehet belőle tanulni. Így ezen lapnak egy intelligensebb családnál sem szabad hiányoznia. A lap sok érdekes és fontos közleményei közül megemlíthetjük a következőket: Előszó, írta dr. Donáth Gyula egyetemi tanár, a „Klinikai füzetek“ főszerkesztője. Vörheny és a főváros, írta dr. Feleky Sándor sz.-főv. tiszti orvos. A nő a közegészségügyben, írta Vidéky Apollonia, az Orsz. Közegészségügyi Egyesület Hölgyosztály elnöke. Tífusz Meránban, írta (-y -z) — s egész sereg vegyes, külföldi hírek, kérdés és feleletek, irodalom. Az állategészségügynek egész külön rovata van, melyet Gergely Miklós állatorvos vezet, szintén érdekes közleményekkel. Melléklete a „Gyermekszoba“ című kis lap, mely hasznos és különösen az anyáknak igen tanulságos dolgokat tartalmaz a gyermekek egészségügyére vonatkozólag. A főlap 20, a melléklet 16 oldal terjedelmű. Előfizetési ára egy évre 5, felévre 2 korona 50 fillér. A „Gyermekszoba“ egy évre 2 kor. A lapot a szerkesztő és kiadóhiv. igazgató programja vezeti be, melyben rámutat a szerkesztő azokra a visszasságokra és arra a nemtörődömségre, amelylyel nálunk hazánk legfontosabb ügye, a „Közegészségügy“ kezelik.

Előfizetési felhívás. Sz. Szigethy Vilmos, akinek nevével gyakorta találkozunk fővárosi lapok hasábjain, a kora tavasszal novellás könyvet ad ki „A vármegyéből“ címmel. A vármegyei életnek jobbára derűs epizódjait elmesélő kötet, amely előkelő kiállításban 15 ivnyi terjedelemben jelenik meg, 3 korona előfizetési árban megrendelhető a szerzőnél, Szegeden.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Muzeumi felolvasás. F. hó 26-án d. u. 1/26 órakor kiosztott jegyek mellett felolvasásra kerül az *Uránia* darabja: „Az Alduna“. Este 1/49 órakor dr. Bartal Kornél, főgimnáziumi tanár tart felolvasást „A nap, a hold és a csillagok“ címmel. E rendkívül érdekes s híres csillagászok fényképei után készült képek vetítésével egybekötött előadásra felhívjuk a közönség szíves figyelmét.

PÉNZINTÉZETE K.

Rovatvezető: Schneider János.

A Paksvidéki Takarékpénztár XXVI-ik évi mérlege.

A Paksvidéki Takarékpénztár a nehéz pénzügyi viszonyok daczára megfelelt rendeltetésének. Bár a pénzügyi betétállományát

100.239 koronával és a folyószámlán elhelyezett tőkét 119.959 korona 40 fillérrel csökkentette, azért mégis váltó kihitelezése 97.892 koronával, jelzálog kihitelezése 117.387 koronával emelkedett. Az intézet jó hírnevéről tanuskodik, hogy a nagy pénzkrisis daczára visszleszámitolási hitelét 295.212 korona 86 fillérrel nehézség nélkül sikerült emelnie. Az évi tiszta nyereség 685 korona 95 fillérrel több a kedvezőtlen viszonyok daczára, mint 1906. évben volt. Az intézet bruttó nyeresége 180.797 korona 57 fillér, tiszta nyeresége a múlt évi 3561 korona nyereségáthozattal 40.069 korona 14 fillér; a tényleges tiszta nyereség tehát 36.508 korona 14 fillér. A tiszta nyereség felosztására vonatkozólag az igazgatóság a következő javaslatot terjeszti a január 29-én tartandó közgyűlés elé: Adassék: 1. 1200 darab részvény után 24 koronával osztalékban 28.800 korona. 2. Tartalékalapra 3651 kor. 14 fillér. 3. Nyugdíjalapra 1825 korona. 4. Jótékony célra 180 korona. 5. Háztartalékra 1000 korona. 6. Osztalékalapra 1200 korona. 7. Rendkívüli tartalékalapra 1200 korona és 8. Vitessék át 1908. évre 2213 korona. Ezen javaslat elfogadása esetén az intézet tartaléktőkéi 225.965 korona 26 fillért tesznek ki, összes tőkéi pedig 502.022 korona 37 fillér. Ez olyan tekintélyes összeg vidéki pénzügyintézetnél, amely teljesen értehető teszi, hogy a nehéz pénzügyi viszonyok között is, nehézség nélkül kellő hitel áll rendelkezésére és nemcsak hogy nem kellett kihitelezéseit csökkenteni, — sőt nagyban emelhet.

Ha tekintetbe vesszük, hogy a részvények forgalmi értéke legalább 400 korona, ugy 24 korona osztalék 6% kamatozásnak felel meg, a részvények belértékének emelésére fordítandó 7528 korona 14 fillér pedig 1.61% nak s így a részvények hozadéka 7.61% jövedelemnek felel meg.

A mérleg főbb adatai a következők: Összes forgalom 1,764.732 korona 14 fillér, összes vagyon 2,745.830 korona 12 fillér, amelyből váltókban 1,215.900 korona 56 fillér, jelzálogkölesönökben 22.745 korona 46 fillér, értékpapirokban 162.284 korona 44 fillér, folyószámla kölesönökben 813.886 korona 40 fillér van elhelyezve. Részvénytőke 240.000 korona, tartalékalap 188.045 korona 23 fillér, rendkívüli tartalékalap 16.241 korona 89 fillér, osztalékalap 11.627 korona, háztartalék 3000 korona. Betétállomány 1,580.036 korona 14 fillér, visszleszámitolt váltók 367.456 korona 42 fillér. Az évi nyereség 36.508 korona 14 fillér.

A Dunaföldvári Polgári Takarékpénztár 2. évi mérlege.

A lefolyt év nehéz pénzügyi viszonyai tagadhatatlanul bénítólag hatottak a kezdő pénzügyintézet fejlődésére, de azért a megpróbáltatások nehéz napjait kiállotta anélkül, hogy megrázkódtatáson ment volna keresztül, avagy a hitelezést nagy mértékben beszüntetni kellett volna. A lezámitolási kamatláb hihetetlen magasra való emelkedése nagyban apasztotta az erősen a visszleszámitolásra utalt pénzügyintézet évi nyereségét, de hozzájárult ehhez az 1.500 kor. leírásnak és a nyilv. számadásra kötelezett vállalatok két évi adójának (4789 kor. 91 fill.) beállítására is. Mindezen körülmények okozták, hogy a múlt évi 20.031 kor. 21 fillér tiszta nyereséggel szemben a lefolyt évben csak 9733 kor. 64 fillér tiszta nyereség volt feltüntethető.

A visszleszámitolási kamatláb magasra való szükségessé tette, hogy ugy a váltótárca, mint a folyószámla kölesönök megszorítottassanak, csak kötvény kölesönökben folyósítottat 4653 kor. 70 fill., több, mint a múlt évben.

Az intézet bruttó nyeresége 60.630 kor. 41 fillér volt, a tiszta nyereség a múlt évi 1981 kor. 21 fillér nyereség áthozattal 11714 kor. 85 fillér, a tényleges tiszta nyereség 9733 kor. 64 fillér, amelynek felosztására vonatkozólag az igazgatóság a következő javaslatot terjeszti a február 2-án tartandó közgyűlés elé: Adassék 1. 1000 drb részvény után a 10 kor. osztalékban 10.000 korona,

2. tartaléktőkére 1200 kor., 3. a felügyelő bizottság és tisztviselők jutalékára 389 kor. és 4. vitessék át 1908. évre 125 kor. 85 fill. Ki kell itt emelni, hogy az igazgatóság azért, hogy a részvényesek a múlt évi osztalékot megkapják, jutalékaról önként lemondott. Ezen tettük mindenesetre dicsérendő és ebből is látszik, hogy előttük, akik a küzdelmes évben nagy tevékenységet fejtettek ki, nem önös érdek, de az intézet jövő boldogulása és a részvényesek érdekeinek védelme lebeg. Tekintettel, hogy a részvények forgalmi értéke 250 kor., a 10 kor. osztalék 4% kamatozásnak felel meg.

A mérleg főbb adatai a következők: Összes forgalom 11.672.961 kor. 28 fillér. Összes vagyon 780.787 kor. 27 fillér, melyből váltókban 677.693 kor. 45 fill., kötvény kölesönökben 47.013 kor. 60 fill., folyószámla kölesönökben 21.472 kor. 25 fillér van elhelyezve. Részvénytőke 200.000 kor., tartaléktőkék 4500 kor., betétek 362.748 kor. 18 fill. Visszleszámitolt váltók 189.413 korona 04 fill. Ez évi nyereség 9733 kor. 64 fillér.

A Bonyhádvidéki Takarékpénztár és Gazdasági Bank első évi mérlege.

A lefolyt év pénzügyi feszültségei legkevésbé sem voltak alkalmasak pénzügyintézet sikeres alakítására. Régi pénzügyintézetek alatt kezdett mozogni a föld, új intézeteknek pedig még talajuk sem volt.

Ezen általános nézetre élénken csafol reá az előttem fekvő mérleg. Nem csak talajt szerzett a Bonyhádvidéki Takarékpénztár magának, de a nehéz viszonyok daczára oly erős gyökereket is vert Bonyhád és vidék gazdasági életében, amelyek arra engednek jogosan következtetni, hogy ez az intézet szépen fog virágozni, hogy erre az intézetre és modern szellemére azon a vidéken szükség volt. A tiz hónapig működő intézetnek összes forgalma 4.931.729 kor. 92 fillér volt. Váltókban évközben 1,452.400 koronát, jelzálog kölesönökben 51.770 koronát, kezességi kölesönökben 12.144 kor. 10 fillért, folyó számla kölesönökben 243.093 kor. 31 fillért helyezett el. A közönség bizalmáról tesz tanúságot, hogy betétekben 1.041.437 kor. 62 fillér helyezett el évközben és a betétállomány az év végén is 619.489 kor. 87 fillért képviselt. De a pénzügyi körök is szimpáthiával fogadták a fiatal intézetet, erről tanuskodik a nehéz időben visszleszámitolásban nyújtott 130.934 kor. 96 fillér hitel, amelyből az év végéig már 54.923 korona 04 fillér visszafizettetett.

Az intézetnek, melynek vezetősége jó szakértelemről és ügyes mozgékonyaságról tett tanúságot ezen válságos és az erőket nagyon is próbára tevő időben, 10 hónapi bruttó nyeresége 34.300 kor. 16 fillér, tiszta nyeresége 14.402 kor. 90 fillér volt. Ezen nyereség felosztására vonatkozólag a január hó 26-án tartandó közgyűlés elé a következő javaslatot terjeszti az igazgatóság: Adassék a tartalékalapra 10.000 kor., az igazgatóság jutalékára 2546 kor. 53 fill., tisztviselők jutalék kiegészítésére 111 kor. 96 fill., ügyész tiszteletdíjára 200 kor. és vitessék át 1908. évre 1534 kor. 41 fillér. Eszerint osztalék nem fizettetnek ki ezen csonka évben, hanem a részvények belértéke a tartalékalap 10.000 koronával való dotálásával emeltetnek. Ezen 10.000 korona a 200.000 korona alaptőke 5% -ának felel meg, mely tagadhatatlanul kielégítő eredmény.

A mérleg főbb adatai a következők: Az intézet összes vagyona 923.433 korona 96 fillér, amelyből 763.357 korona 11 fillér váltókban, 51.770 kor. jelzálog, 60.842 kor. 15 fillér folyószámla kölesönökben van elhelyezve. Részvénytőke 200.000 korona, betétek 619.489 kor. 87 fillér, visszleszámitolási összeg 76.011 kor. 92 fillér.

Népbanki közgyűlés. A szekszárdi népbank folyó hó 19-én tartotta meg évi rendes közgyűlését Boda Vilmos elnöke alatt. Elnök a megjelent tagok üdvözlése után megemlékezett az intézet fokozatos fejlődé-

séről, mely a szövetkezeti tagok számának és az üzleti forgalomnak emelkedésében és az elért nyereség nagyobbodásában nyer kifejezést. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére megválasztották: Hornok József, Fischhof Mór és Hauszknacht Ferenc Függlein szövetkezeti tagokat. A választmány és a felügyelő bizottság évi jelentését a közgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette, az ezek kapcsán előterjesztett zárszámadást elfogadta és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak, a szokásos óvás mellett, a fölmentvényt megadta. A múlt évben feloszlott XVI. évtársulat minden egyes betétje után 145 kor. 40 fillért fizetnek ki. Elnök jelenti, hogy a választmány öt tagot sorsolt ki és pedig: Szondy Istvánt, Stockinger Jánost, Molnár Józsefet, Janosits Károlyt és Pirnitzer Antalt, kik közül Molnár József és Janosits Károly hivatalos elfoglaltságuk miatt az intézet ügyeinek vezetésében részt venni tovább nem kívánnak. A közgyűlés sajnálattal veszi tudomásul Molnár József és Janosits Károly lemondását és a választmányt egyhangulag történt megválasztás utján következőleg egészítette ki: Szondy István, Stockinger János, Pirnitzer Antal, Ferdinánd János és Horváth Ignác.

EGYLETEK, TÁRSULATOK

Közgyűlés. A szekszárdi ref. olvasókör Bodnár István elnöklésével e hó 19-én közgyűlést tartott. Az alapszabály néhány szakaszát módosították s betöltötték 9 választmányi tagsági helyet. Így megválasztották választmányi tagoknak: Csapó Jenő, Bajó János, László Géza, dr. Gyenes József, Szabó Ferenc, Mészáros Pál, Balogh Ádám, Rácz Gyula, Török Pál.

Közgyűlés. A „Róm. kath. Társas-kör“ ré alakult szekszárd-újvárosi rk. olvasókör és ifjúsági egyesület folyó hó 19-én tartotta Mosgai Sándor újvárosi plebános elnökle alatt évi közgyűlést, melyen véglegesen megállapították az átalakult kör alapszabályait s azok szerint megejtették a tisztújítást, melyeknek eredménye szerint világi elnök Dorogi István, alelnök Szilágyi Ferenc, titkár Nemes Győző, igazgató Klézli Ferenc, pénztáros Baka István Pollerman, könyvtáros Hauszknacht István, senior Taksonyi János lett. Számvizsgálók lettek: Csuka József, Fent László, Frey Jakab, választmányi tagok: Kreskay Ferenc, Függlein Ferenc, Függlein János Nyéki, Szabó Pál Ferenc, Bors József, Eszterbauer Ferenc, Tarlós János, Ferger Ferenc Baka, rendezők: Molnár István, Taksonyi Ferenc Beke, Kardos István, Kovács János, Tóth János Császár, Fehér Ferenc, Bors Antal, Szücs Ferenc, Fuksz Antal és Dorogi József Klézli.

Temetkezési egyesületi közgyűlés. A szekszárdi temetkezési egyesület múlt vasárnap tartotta meg dr. Fent Ferenc szentszéki tanácsos, egyesületi elnök elnökle alatt rendes évi közgyűlést. Napirend előtt Csapó Jenő posta- és táviró tiszt az egyesület tagjai nevében szép beszéddel üdvözölte az elnököt, azzal az alkalommal, hogy belvárosi plebánosi minőségben először vezeti a közgyűlést. Dr. Fent Ferenc meleg szavakkal köszöntö meg a megemlékezést s biztosította a közgyűlést, hogy jövőben is teljes odadással fogja szolgálni az egyesületet. Az egyesületnek Zarubay Ferenc pénztáros által adott 1907. évi számadása szerint a bevétel 23,631 K 69 f, a kiadás 23,327 K 45 f. Pénzkészlet 304 K 24 f. Az egyesület alapitójaként 91,394 K 60 f, összes vagyona 95,901 K 05 f. Az ülés folyamán megtartott tisztújításon megválasztották: dr. Fent Ferenc elnökké, dr. Steiner Lajos alelnökké, Krautsack József számvizsgáló biz. elnökké, Csapó Jenő és Tóth Andor számvizsgáló biz. tagokká. Választmányi tagokul: Berényi László, Berta Ferenc, Dorogi Mihály, Frey János Takler, Furulyás József, Ferdinánd János, Haudinger Károly, Járta János, Nyitray Lajos, Wallacher Lajos, Mozolán István, Markwarth János, Nagy György Hangonyi, Horváth

György, Plauvits Ferenc, Prantner Antal, Rák Antal, Új János, Dorogi István, Stockinger János, Wilhelm Ede, Vesztergombi György, Nagy János Prantner, Kálmán Károly. Pótagokká: Csötönyi István Bálint, Takács János Grósz, Hidasi Mátyás, Vesztergombi Antal, Kovács József Sz., Kusztus Márton Német. Az egyesület fizető tagjainak száma 1646.

Hegyközségi gyűlés. A szekszárdi iván-, gyűszű- és porkolábvölgyi hegyközség 1908. évi január hó 26-án délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlést a „Szekszárd Szálló“ nagytermében, melynek tárgysorozata a következő: 1. Múlt közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. A múlt évi számadás megvizsgálása és a felmentvény megadása. 3. Az 1908. évi költségvetés megállapítása. 4. Hegybíró jelentése a hegyközség eddigi működéséről. 5. Hegyközségi pénztárnok javadalmazásának megállapítása. 6. A császári rét és földtulajdonosok csatlakozása, illetve a hegyközségbe lendő felvétele, valamint a csötönyi és baranyavölgyi birtokosoknak a hegyközség kötelekbe való felvételében határozathozatal. 7. A hegyközség kötelekben levő parlag területek tulajdonosainak kérelme adófizetés alóli mentesség iránt; úgy a hegyközség területén levő tanyák, lakások és pincéknek megadóztatása. 8. Egyéb indítványok tárgyalása.

Tisztújítás. A felsőrégi „Gazdakör“ folyó hó 14-én tartotta meg Simon Mihály elnökle alatt évi közgyűlést. A „Gazdakör“ tagja a Magyar Gazdaszövetségnek és a „Hangyá“ val állandó összeköttetést tart fenn s attól tagjai részére árukat rendel. A múlt évi forgalom összege árúkért 7673.30 K. Deák József pénztárnoknak, Petetőth János ellenőrnek és a számvizsgáló bizottságnak a felmentvényt egyhangulag megadták. Ez után következett a tisztújítás. Elnök lett Simon Mihály, alelnök Kolláth János, jegyző Petetőth János, pénztárnok Deák József. Választmányi tagokká megválasztották: Kemény Andor, Magyar György, Pintér Lajos, Kollák Vendel, Varga József, Soós Ferenc, Szemesi János. Bódog József helyébe László Ferenc, Dobos István. Pótagok: Török Ferenc, ifj. Zrinyi István, Pavelka József, Lukács György. Számvizsgáló bizottsági tagok: Berta János, Bátor Gyula rk. tanító, id. Zrinyi István, Farkas Péter. A közgyűlés végül elhatározta, hogy tagjai számára könyvtárt létesít. Jegyzőkönyv hitelesítőikül felkérték: Körmenyi István és Sperai György.

TANÜGYI HIREK.

Rovatvezető: Nagy Béla.

A közigazgatási bizottság tanügyi határozatai.

Tolnavármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülését e hó 15-én tartotta meg, amelyen Tihanyi Domokos, kir. tanácsos, tanfelügyelő jelentette, hogy 1907. év december havában, 26 tanteremben 12 iskolát és 3 óvóintézetet látogatott meg.

Azonkívül elnökölt a szekszárdi polgári fiú és a szekszárdi polgári leányiskolánál megtartott karácsonytáji magánvizsgálatokon, amikor is 2 növendék eredménnyel vizsgázott.

Az iskolákban és óvóintézetekben elért eredményt kielégítőnek mondja.

A tapasztalt hiányok orvoslása, valamint a báta r. kath. iskola fejlesztése iránt a tanfelügyelő utasítás 64. §. f) pontja alapján saját hatáskörében már intézkedett.

Egyben jelentette, hogy tankerületének tanítói az 1907. évi 27. t.-ez. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 41-ik §-ában előírt hivatalos esküt részint előtte, részint a járási főszolgabírók előtt — néhány kivétellel — letették.

Továbbá jelentette, hogy a december 11-iki ülés után 195 közigazgatási bizottsági darabot intézett el elnökiileg, a jelen ülésben pedig 30 darabot terjesztett elő.

Végül jelentette, hogy az 1907. évi 27. t.-ez. alapján kért államsegélyeket a köz-

oktatásügyi miniszter már folyósítja, így annak áldását a tanítók már élvezik.

Az egyes ügydarabok közül a következőket említjük meg:

A betérjesztett államsegély-kérvények közül, mint teljesen felszereltek, a következőket küldte fel a bizottság a közoktatásügyi miniszterhez pártolólag:

Marton Kálmán, Eri Ferenc és Partl József, dombóvári rk. tanító, Polgár Ferenc, gyulai rk. tanító, Molnár Paula és Fridrik Jusztina, tamási rk. tanítónő, Lágler Sándor, bonyhádvarasdi rk. tanító és Weinbergerné Reinhercz Janka, bölskei izr. tanítónő, Klein Ármin, görbői izr. és Tantó Imre, kölesdi ref. tanító.

Kincses László, szedresi ref. tanítónak a bizottság 1908 június végéig tanítási engedélyt adott.

Takács Piusz, ozorai rk. tanító, Hochsinger Nelli, bonyhádi kongr. izr. tanítónő államsegély-kérvényét a bizottság elutasította.

A szekszárdi polgári iskola új terve és költségvetése jóváhagyás végett a közoktatásügyi miniszterhez felterjesztett.

Hammer Borbála, bátaaszéki el. iskolai tanulót tüdőgyümökörös volta miatt a bizottság az iskolába járás alól felmentette.

Scherer János, keszöhidegkúti ág. ev. nős tanító eddigi 100 korona lakbérét a bizottság az 1907. évi 27. t.-ez. 2. §-a alapján 200 koronában állapította meg és annak 1907 július 1-től való kiszolgáltatására a keszöhidegkúti ág. hitv. ev. hitközséget, mint iskolafenntartót kötelezte.

Bonyhád község egy óvoda felállítására köteleztetett.

A bizottság a dunaföldvári községi óvóintézetek 1906/907. tanévi zárszámadását 5956 korona bevétellel, 4614 korona 23 fill. kiadással és 1341 korona 77 fillér pénztári maradvánnyal, — a bonyhádi községi állandó menedékházak 1906/907. tanévi számadását 2138 korona 60 fillér bevétellel, 2010 korona 58 fillér kiadással és 128 korona 02 fillér pénztári maradvánnyal, — a bonyhádi községi állandó menedékházak 1907/908. tanévi költségvetését 2020 korona bevétellel és ugyanannyi kiadással, — a nagyszéki községi állandó menedékház 1906/907. tanévi számadását 903 korona 10 fillér bevétellel, 713 korona 94 fillér kiadással és 189 korona 16 fillér pénztári maradvánnyal, — a szekszárdi községi állandó menedékházak 1907/908. tanévi költségvetését 2988 korona bevétellel, 3580 kiadással és 592 korona hiánnyal, mely a város háztartási költségvetéséből fedezendő — és végül a medinai községi iskola 1906/907. tanévi számadását 982 korona 40 fillér bevétellel, 834 korona 75 fillér kiadással, 147 korona 65 fillér pénztári és 15 korona 48 fillér követelésbeli maradvánnyal, valamint 7 kor. 03 fillér túlbefizetéssel jóváhagyta és a gondnokokat a szokásos óvás fenntartásával a további felelősség alól felmentette.

A bizottság a 144.000/907. sz. vallás- és közoktatásügyi miniszteri rendeletre az egyházi főhatóságoktól, valamint a községi- és izr. iskolaszékektől a tanítók díjlevelét márczius 15-ig bekérte. A díjleveleket minden egyes tanítóra nézve magyar szöveggel kell kiállítani és azt a régi javadalmi jegyzőkönyvvel együtt kell betérjeszteni. A díjlevelnek a javadalmi jegyzőkönyvvel mindenben egyezni kell. A fizetés le nem szállítható, vagyis az a javadalmi jegyzőkönyvben foglalt összegtől el nem térhet.

Tanfelügyelői ügyforgalom. 1907 évben a kir. tanfelügyelőséghez beérkezett 3465 ügydarab, azon felül a vármegye közigazgatási bizottságtól leküldetett hozzá 2535 kb. darab.

Iskolalátogatás. A kir. tanfelügyelő e héten meglátogatta a bátaaszéki iskolákat.

Államsegélyek. Fazekas Pál madocsi ev. ref. tanító korpótlékának fedezésére 400 kor. államsegély utalványoztatott. — Lackner Sámuel beleskai ág. hitv. ev. tanító javadalmi jegyzőkönyv felvételét rendelte el. — Mészáros Géza csibráki rk. tanító 164 kor. államsegé-

lyének beszüntetése iránt annak eltávolítása miatt a bizottság a miniszterhez felterjesztést tett. — Kálmán Teréz szekszárdi rk. tanítónő 700, Garay (Geiger) János szekszárdi rk. tanító 700, Finta Gáspár nagyszokolyi rk. tanító 400, Szigeti József kányai rk. tanító 200, ifj. Kring Gyula kétyi ág. hitv. ev. tanító 400, Pataki Izidor tolnai izr. tanító 400, Székely Hedvig kakasdi rk. tanítónő 260, 200, König Géza szekszárdi izr. tanító 200 korona államsegélyt nyert. — E héten a következő tanítók és tanítónők nyertek fizetési illetve korpótlék államsegélyt: Pingitzer Róza értényi rk. tanítónő 380, 100, Fónay Jenő értényi rk. tanító 380, Matthesz Adolf györkönyi ág. hitv. ev. tanító 400, Marth Péter györkönyi ág. hitv. ev. tanító 200, Schneider Oszkár györkönyi ág. hitv. ev. tanító 800, Mayer József györkönyi ág. hitv. ev. tanító 380, Sisitka Gyula kányai rk. tanító 376, Schmidt Miklós paks-csámpapusztai községi tanító 600, Farkas Matild paks-cseresnyés-pusztai községi tanítónő 600, Walz János szakcsi rk. tanító 340, Halász Janka paksi orth. izr. tanítónő 200, Babits Anna szekszárdi rk. tanítónő 189, 400, Weil András kétyi ág. hitv. ev. tanító 464, ifj. Hajas János pinczehelyi rk. tanító 200 és Peszlen György 556, 400 koronát.

Iskolaszék megalakulása. A ladományi rk. iskolaszék e hó 4-én 3 évre újra alakult. Egyházi elnök: Anderle József, világi elnök: Glosz Péter, jegyző: Hafner János és gondnok: Helmich János lett. — A nagyszokolyi rk. iskolaszék 1908 január 8-án újra alakult. Egyházi elnök: Offenmüller Zsigmond, világi elnök: Szabó Miklós, jegyző: Finta Gáspár és gondnok: Sipos Ferencz lett. — A magyar-keszi rk. iskolaszék e hó 15-én 3 évre újra alakult. Egyházi elnök: Offenmüller Zsigmond, világi elnök: Kersák Gy. István, jegyző: Pintér Ferencz, gondnokok: ifj. Teplán István és H. Kersák Pál lettek.

Magániskola engedély. Faddon Erdős Márk okl. tanítónak magániskolai engedélyt adott a közoktatásügyi miniszter.

Néplap. A földmívelésügyi miniszter az összes tolnavármegyei gazdasági ismétlő iskolának a „Néplapot” 1908. évre ingyen megrendelte.

Számadás. A tanítói fizetések kiegészítésére és korpótlékok fedezésére engedélyezett államsegélyekről 1907 július 1-től kezdve nem kell elszámolni, vagyis bélyeges nyugtát a kir. tanfelügyelőhöz betérjeszteni, mert hisz a tanítók az államsegélyt ugyis bélyeges nyugtára vehetik fel a kir. adóhivatalokból.

A román iskolák és az államsegély. A román egyházi hatóságok az új iskolai törvény értelmében kérdést intéztek a községekhez, hogy a tanítók fizetésének kiegészítésére igénybe kívánják-e venni az államsegélyt, ami tudvalevőleg a magyar nyelv tanítása tekintetében bizonyos kötelezettségeket ró az illető iskolára. Mint a „Tribuna” jelenti, a temesvári esperesség alá tartozó *negyven község közül csak két község kért államsegélyt*, a többi 38 község azt jelentette, hogy -- bár nagy áldozatok árán -- már megszavazta a tanítóknak a törvényben előírt fizetésekiegészítést és így az államsegélyt nem veszi igénybe.

Iskolák megnyitása. A betegség miatt hatóságilag bezárt szalkai rk. iskola és a bonyhádi óvóintézetek újból megnyitottak.

Elutasított államsegély kérvények. A gyönki izr. tanító államsegély kérvényét a miniszter elutasította, mert csak 24 növendéke van. — **Linhardt Hilda** szekszárdi izr. tanítónő államsegély kérvényét a közoktatásügyi miniszter elutasította, mert a szekszárdi izr. iskolánál kevés a gyermek és sok a tanító.

GAZDASÁG.

Tejtisztítás.

Hogy a tejjel tisztán kell bálnunk, azt ugyszólván már a színe is megkívánja, mert a fehér szín tudvalevőleg kényes, hogy azon a legkisebb folt is meglátszik. Nagy

tejvállalatoknál, ahol a tejet a nagy közönségnek adják, roppant súlyt is fektetnek a tej tisztaságára és tisztítására, úgy hogy lelkiismeretesebb gondosságot már nem is lehet kívánni.

Mielőtt a tej a fogyasztóközönség részére kiadatnék, alaposan megtisztítják, mert daczára annak, hogy szűrőkön át tisztítják, még mindig vannak anyagok a tejben, melyeket a szűrő fel nem tartóztathat, amennyiben ezen anyagok legtöbbszörre feloldatván a tej által, a szűrőn keresztül mennek. Azért újra tisztítják a tejet fölözógéppel — separatorral — és pedig rendes szeparálással, hogy t. i. mindkét cső: a tejszín- és soványtej-cső is rajta marad, vagy pedig soványtej-cső nélkül, azaz: a dob kupján csak egy kifolyó-cső van és így a teljes tej megint kénytelen kijönni, mert a dob fedelén, illetve kupján két tejszín-csavar van és soványtej-csavar nincs. Azért az összes tejmennyiség nem válik szét tejszínre és soványtejjre — szóval nem szeparálódik — ha ilyen dobot (tisztítódob) használunk, hanem megmarad mint — tejszín és tej — együtt és így folyik ki.

Az eljárás pedig, mint Stockholmban az „Aktiebolaget Alfa Separator”-nál megfigyeltem, következő.

A tejet rendszeresen felmelegítik 14°--20° Celsiusra. A dobot pedig, mielőtt behelyeznék a stativumba — állványba — megméri, hogy milyen nehéz a nettósúlya. Ezt feljegyzik. Ekkor behelyezik az állványba, felszerelik rendszeren és elkezdődik a tisztítás. Mikor a tisztítandó mennyiségű tejjel végeztek, akkor leszerelik a dobot, kivesszik azt az állványból és újból megméri. Most különbözet fog mutatkozni a szeparálás előtt és után való súlyban. E különbözetet a szeparálás közben a dob falaira lerakódott iszap, piszok, szenny okozza.

Hogy azonban érthetővé tegyem a dolgot, példával fogom illusztrálni.

Stockholmban megmértünk két Alfa B dobot. Az egyik 3 Kg. 844 g., a másik 3 Kg. 834 g. súlyu volt. Ez után minden dobbal 300--300 liter tejet tisztítottunk. Tisztítás után leszereltük a dobot és megmértük iszappal együtt, tehát a bruttó súlyakat.

Az elsőnél 3 kg. 844 g. helyett már 3 kg. 926 g., a másodiknál 3 kg. 834 g. helyett már 3 kg. 902 g. bruttó súlyt kaptunk.

Már most, ha a bruttóból a nettót elveszem, megkapom a tarát, vagyis — jelen esetben — a piszok súlyát. Így ha 3-926 Kg. — 3-844 Kg. = 0-082 Kg. azaz: az első dobbal tisztított 300 liter tejben 82 g. piszok volt. A második dobbal szintén így járunk el és pedig:

3-902 Kg. — 3-834 Kg. = 0-068 Kg. Azaz a második dobbal tisztított 300 liter tejben csak 68 gram piszok volt.

Ezt persze minden nap meg kell tenni és külön naplót vezetni. A napló nagyon egyszerű. Aszerint, amint vagy tisztítódobbal, vagy szeparálódobbal, vagy esetleg két gépen mindkét dobbal tisztítunk, álljon itt a napló egyszerű formája.

Két részre osztom a napló minden oldalát. Az egyik felén áll: Csővel, a másik felén: Cső nélkül. Például így:

Julius 10.

Csővel (azaz tejszín és soványtej-csővel.)	Cső nélkül (t. csak egy kifolyó-csővel.)
300 liter	300 liter
3-902 Kg.	3-926 Kg.
3-834 Kg.	3-844 Kg.
0-068 Kg.	0-082 Kg.
Tejmennyiség	
Dob bruttó súlya	
Dob netto súlya	
Különbözet	

Ezt azért teszik, hogy a tejszállítót folytonosan sakkban tartsák és a tisztaságra quasi kényszerítsék. De másrészt azért is, hogy a nagyközönséget meggyőzzék pedáns tisztaságukról és főleg azért, hogy tanulmányokat tegyenek vele, mert roppant érdekes adatok jönnek ki, ha azokat hosszabb ideig feljegyezzük.

De ezzel a tisztítással még mindig nem elégsznek meg, mert ezzel csak a tejben

lévő idegen tárgytól, piszoktól tisztították meg a tejet, de még mindig lehetnek benne káros, az egészséget nagyon is veszélyeztető baczillusok. Azért pasztörizálják a tejet, mely eljárás abból áll, hogy a tejet felhevítik egy külön erre a célra készített készülék segítségével 60°--80° Celsiusra, sőt Pfund, Dresdában 100 fokra hevítik és miután lehűtik Rössler, vagy Lawrence-féle hűtőn 5°--6°-ra, kánnakba teszik és azokat jégre vagy jeges víz közé helyezik.

Ezen tisztítási (ugynevezett csőnélküli) eljárás nagyobb városokban ajánlatos, sőt szükséges a tejszín-csavarban, hol a nagyközönség tejszükségletét beszerzi. Mert megeshetik az, hogy valamely tuberkulotikus tehén teje vegyül a többi tej közé és a tuberkulózis baczillus kedvező talajra találván az emberben, ott tovább fejlődik és szaporodik és az illető életével fizeti meg mások lelkiismeretlenségét.

Azért minden tejszín-csavarban, ahol tudják, hogy naponként hány liter tej fogy el, a csarnok vezetősége tartsa kötelességének **szeparálás előtt a tejet pasztörizálni, sterilizálni**, hogy ezáltal a tejben levő összes baktériumok és ártalmas mikroorganizmusok elpusztuljanak, nehogy a gyanúnak csak halvány képe is föltámadhasson, hogy az amugy is borzasztóan elszaporodott tuberkulózis betegség terjedéséhez a legcsekélyebb hanyagsággal is hozzájárult.

A hevítés gőzzel, a hűtés pedig jeges vízzel történik.

Mint mindenben, úgy ebben is történik visszaélés, mert bizony sokszor árulnak sterilizált, tuberkolmentes czég alatt közönséges nyers tejet is, de ezt ellenőrizhetjük, ha a tejhez 2 csepp Paraphenylendianin oldatot keverünk. Ha ettől az oldattól a tej megkékül, akkor nem volt legalább 75° C-ra hevítve, ha azonban nem kékül meg, akkor 75° C-on felül volt hevítve. Ezt láttam Atvidaberg állami tej- és sajtiskolájában Svédországban, Bagge mérnök urnál, ki ezt előttem demonstrálta.

Dr. Eichloff „Technik der Milchprüfung” című művében pedig azt mondja (95. old.): „Fris, nem főzött tej, kék lesz, ha Quajatinkturát vegyítünk hozzá, ellenben főtt tej változatlan marad, vagy legfőlegb kissé megsárgul.” Ezt jó lesz megjegyezni és alkalom adtán megpróbálni, mert nálunk sem mind arany, ami fénylik. Sőt . . .

Tehát **fölözés (szeparálás) előtt sterilizálni** és pedig azért, mert ezáltal a tej sem mennyiségileg, sem minőségileg nem veszít, ellenben a tejszínből minden káros és veszedelmes baktérium kiöletik és a vaj tartósságára és aromájára nagy befolyással van.

Igaz, hogy valamivel több dolgot okoz, de megtérül a fáradság bőven a megnyugtató lelkiismereten és az előállított vaj kifogástalanságán.

Tolna-Tevél.

Kircz István.

SPORT.

Vadászat. Grünvald Lajos faddi birto-
kos folyó hó 20-án sikerült vadászatot rendezett a faddi vadászterületen. A vadászaton a házi gazdán kívül helyből Pleszky Antal Pflieger Hugó, Szentmártoni Lajos, Tóth Kálmán, Szekszárdról: id. Haypál Sándor, ifj. Haypál Sándor, Leicht Lajos, Molnár István, Gyergyai Dezső, Rácz József, Brebovszky Elemér, dr. Zsigmond Ferencz, Tóth Gyula, Zsigmond Dezső és Hirschfeld Muki vettek részt. Terítékre került 98 nyul. A vadászat után a vendégek tiszteletére Grünvald Lajos pompás paprikás hal vacsorát rendezett a kaszinóban.

MULATSÁGOK.

Műkedvelői előadás. A Szekszárdi Róm. Kath. Olvasókör múlt vasárnap saját nagytermében műkedvelői előadást rendezett. A kör derék műkedvelői Almási Tihamérnak

„A tót leány“ című három felvonásos népszínművét mutatták be összevágó, szép előadásban. A főszerepben *Hahn Annuska* jeleskedett. Jó megjelenése, nagyon csinos kosztümjei és kedves, behizelgő hangja hamar meghódították számára a közönséget, mely nyílt színen is jól megérdemelt tapsokban részesítette. Jó partnere volt *Uj Jánosban*, aki *Bandi* szerepét jól alakította. Gyarmathy-nét *Lengyel Sándorné* játszotta. Lengyelné régi ismerőse a kör műkedvelői előadásait látogató közönségnek. Mostani szerepében is a kardos asszonyt olyan rátermésséggel adta, mely jóval meghaladja a műkedvelő mértéket. Méltó társa volt *Bencze János*, mint Gyarmathy gazda, gyámleányuk szerepében pedig, *Bencze Rozika* ügyeskedett. Többszöri játszás után jó tagja lesz a műkedvelő gárdának. Jól megállta helyét *Panni*, a szolgáló szerepében *Horváth Orzsike*, mint *Száli Prantner* Ágnes és mint *Lipták* a tótok felügyelője, *Korsinek* Ede. A darab komikus szerepeire áttérve, ki kell emelni *Taksonyi* Jánost, aki *Kospál* nagy szerepét kiváló sikerrel játszotta, újabb tanujelét adva szorgalmának és tehetségének. Sikertült alakítást nyújtott *Misó* szerepében a kör derék komikusa *Szűcs Mihály* és *Susák József*, mint *Bubolya*. Nem maradt mögöttük a sikerben *Ötös Mari* személyesítője, *Gorove Orzsike*, akik állandó derűtségben tartották a közönséget. Az általános sikerhez kisebb szerepekben is hozzájárultak: *Grosz Klárka*, *Hauszknacht* Juliska, *Szabó József*, *Kocsi* János és *Fekete Mihály*. Mikor még a darab szép kiállításáról megemlékeztünk, kell hogy számot adjunk arról is, hogy a közönség sürű tapssal adott kifejezést, az előadás feletti megelégedésének és élénk éljenzéssel tüntet a rendező: *Szabó Géza* hittanár, ügyvezető elnök mellett. A bevétel 289 korona volt. Az előadást holnap megismétlik.

Táncmulatság. A szekszárdi építő- és fánunkások szakcsoportja, folyó évi február hó 2-án Uj-utca 448. sz. egyleti helyiségében (Jó-féle ház) világposta és konfettivel összekötött zártkörű táncvigalmat rendez. Belépő díj személyenként 60 fillér. Kezdeté 7 órakor.

Zeneestély. A „Tolnai Jótékonyági Nőegyesület“ 1908. évi február hó 1-én, a „Tolnai kör“ helyiségében táncszal egybekötött zeneestélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Beléptidíjak: az első két sorban ülőhely 3 K., a többi sorban 2 K. Műsor: I. rész. 1. Potpourri III. sz. előadja a zenekar. Zongorán: Máté Károlyné és Lengyel Rozika, Cimbalmon: Matejka Janka. Hege-dün: Lengyel Ferenczné, Lengyel Ferencz és dr. Dallmann G. Fuvolán: Partl Ferencz. Gordonkán: Máté Károly. Nagybőgön: Perler Mátyas. 2. Máté Károly. „Csürdüngölő“ székelytánc, előadja a zenekar. 3. Népdalok, cimbalmon előadja: Taubner Árminné. 4. Potpourri V. sz. előadja a zenekar. 5. Zene-történelem, bohózat zenekisérettel, előadja: Máté Károly és a zenekar. II. rész. 6. Balfe. „A cigányánó“ nyitány zongorán előadják: Ábrahám Gyuláné és Varga Jolán. 7. Potpourri VI. sz. előadja a zenekar. 8. Justus. A Phrenolog, bohózat 1 felvonásban. Az előadásban résztvesznek: Partl Ferencz, Varga Jolán, Ábrahám Gyula, Lengyel Ferencz, Ábrahám Gyuláné, Farkas Irén, Taubner Árminné, Gyűszü István, Perler Mátyas, Lengyel Rozika, Matejka Janka, Máté Károlyné, dr. Dallmann G., Lengyel Ferenczné és Máté Károly.

Tűzoltó mulatság. A „Dunaföldvári önk. tűzoltó testület“ 1908. évi február hó 2-án az Egyenlőségi körben, műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot tart. Helyárok: első 3 sor 2 K., körszék 1 K 60 f., zártszék 1 K. 20 f., állóhely 1 K. A tiszta jövedelmet a tűzoltók baleset segélyére fordítják. — Ezen emberbaráti célra felülfizetéseket köszönettel fogadnak. Színre kerül: A Sevillai bohóczy, vagy Haszontalan elővigyázat. Énekes vigjáték 4 felvonásban.

Iparbál. A dombóvári ipartestület f. hó 18-án kitűnően sikerült táncmulatságot rendezett. Az iparbál, mely a farsang legszebb mulatságai közé tartozik, a folyó évben is megfelelt a hozzákötött várakozásoknak. Pom-

pás kedv, fényes erkölcsi és anyagi siker jellemezték a kitűnő vigalmat.

Jelen voltak asszonyok: Brédl Lajosné, Burger Ödönne, Benkő Józsefné, Bíró Józsefné, Ciener Jánosné, Cser Józsefné, Degovics Istvánné, Dénes Jánosné, Egerszegi Józsefné, Farkas Lászlóné, Frikker Istvánné, Főbusz Antalné, Frank Ferenczné, Horváth Jánosné, Iktotics Imréné, Iktotics Sándorné, Krammar Gyuláné, Kollár Gyuláné, Kardos Vendelné, Liebermann Jánosné, Lukovics Jánosné, Lehőtz Péterné, Müller Józsefné, Molnár Pálné, Müller Ferenczné, Molnár Lajosné, Mauch Ádámné, Moós Imréné Inám, Prangárt Imréné, Paronay Jánosné, Reich Józsefné, Ragó Jánosné, Rein Jánosné, Ráth Árpádné, Stockinger Alajosné, Schaffer Jánosné, Strack Imréné, Schager Antalné, Schmied Gyuláné, Schneider Károlyné, Szerafin Gyuláné, Szilák Ferenczné, Szijártó Károlyné, Tóth Sándorné, Thész Antalné, Wolf Lajosné. — Leányok: Brédl Karolin, Göllöncsér Mariska, Henics Mariska, Kardos Terus, Kovács Erzsike, Lukovics Erzsike, Lehőtz Mariska, Moós Rozika, Molnár Rozika, Molnár Mariska, Pilik Ninuska Tamási, Schmiedt Mariska, Szijártó Mariska és Margit, Tóth Teréz és Weisz Erzsike Ráczkozár.

Jegyeiket megváltották: Bertányi Árpád 5, Ivanich Antal 5, Vadkerthy Gyula 5, Baumgart János 4, Neufeld Sándor 4, Spitzer Imre 3, és Klein József 2 koronával. — Felülfizettek: Sass Lajos 5, Schell János 4, Garai Hugó 3, Nagy István 3, Ragó János 3, Csery István 2, Egerszegi Józsefné 2, Pribay Ferencz 2, Prangárt Imre 2, Rein János 2, Antóni István 1, Bruck Sándor 1, Dénes János 1, Farkas Emil 1, Főbusz Antal 1, Goldschmidt Samu 1, Herke József 1, Hujber Lajos 1, Horváth János 1, Iktotics Imre 1, Iktotics Sándor 1, Kollár Gyula 1, Liebermann János 1, Müller Ferencz 1, Molnár István 1, Neizer Lajos 1, Somogyi Imre 1, Schmieder Gy. 1, Schmieder Károly 1, Schmiedt Medárd 1, Schmiedt Mór 1, Szerafin Gyula 1, Siegmund J. 1, Tóth Sándor 1, Wolf Gyula 1, Wolf Lajos 1, Ziener János 1 koronát és Schager Antal 40 fillért, s ez uton fogadják a jószívű adakozók adományaiért, az ipartestület meleg köszönetét.

Nőegyleti bál. A dombóvári izr. nőegylet folyó évi február hó 1-én saját alapja javára Dombóvárott a Korona Szálló összes termeiben jótékonyezelű zártkörű bált rendez. Belépődíj: személyenként 3 korona. Felülfizetéseket, tekintettel a jótékonyezelre, köszönettel fogadnak.

Irodalmi estély. A bonyhádi ág. ev. főgimnázium tanári kara *Békey* Péterné urnó, *Lehman* Ilonka kisasszony és *Wikkert* Lajos közreműködésével 1908. február hó 1-én az intézet tornacsarnokában, „*Kurucz Irodalmi Estély*“ rendez a főgimnáziumi zenekar s a tanulmányi kirándulási alap javára. Kezdeté este pont 8 órakor. Helyárok: ülőhely az első 4 sorban 2 kor., a többi sorok 1 kor., 50 fill., állóhely 1 korona.

Táncestély. A bonyhádi ált. ipartestület *Szentiványi* Miklós főszolgabíró diszlelkése alatt folyó évi január hó 25-én az „*Iparos Otthon*“ alap javára az Arany Oroszlán nagytermében táncestélyt rendez. Belépti díj: személyjegy 1 kor., 60 fillér, családjegy 4 korona.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Köszönetnyilvánítás.

Fogadják mindazok, akik megboldogult kis gyermekem temetésén megjelenni sziveskedtek, hogy ezáltal fájdalmamat enyhítsék, halás köszönetem.

Szekszárd, 1908 jan. 22.

Falusy József.

NYILTTÉR.

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST!

Krondorfi
alkálikus természetes
savanyuvíz

Kiváló nyálkaoldó és vízajtó hatásu, borhoz, pezsgőhöz legjobb ital.

Főraktár:

Schlesinger Ignác czégnél, Szekszárd.

Szerkesztői üzenetek.

Merán. Hálásan köszönjük. Várjuk a folytatást. B. I. Simontornya. A takarékpénztár ismertetését jövő számunkban hozzuk. Szíves fáradozását köszönjük; a pénzt Temesvárról megkaptuk.

HIRDETÉSEK.

1 kg. legfinomabb

Cuba kávé

3.20 korona

5 kilós postacsomagban bérmentve, bármely postaállomásra.

Kapható:

GAUZER ÁDÁM

fűszer, csemege, déligyümölcs kereskedésében

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

5496

tkv. 1907

Árverési hirdetmény kivonat.

A gyönki kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Budapesti Marhavásártéri Vásári Pénztár r. t. végrehajtónak, Neubauer Jakab és neje Neubauer Julia högyézi lakos végrehajtást szenvedők elleni 3000 kor. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szekszárdi kir. törvényszék, (a gyönki kir. jbiróság területén lévő, Högyész községben fekvő a högyézi 868. sz. tjkvben A. I. 140/a hrsz. a foglalt és 164/a hrsz. a foglalt végrehajtást szenvedettek nevében álló 190/a népsors ház, udvar, kert és beltelekre az árverést 3485 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908 évi február hó 12-ik napján délelőtt 10 órakor Högyész községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagy készpénzben, vagy az 1881 évi LX-ik t. cz. 42-ik §-ába jelzett árfo-lyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 évi LX-ik t. cz. 170-ik §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyönk, 1907 évi november hó 29-ik napján.

A gyönki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.

Dr. Kövágó,
kir. járásbíró.

Balogh Piroska.

„Édes anyám. Fehér Gyurka
Olyan szép legény —
Elhervadok, ha az övé
Nem lehetek én

Arcom durva, hajam korpás
És — jaj — oly kicsi.
Egész falu rajtam mulat
Mind azt neveti.

Fehér Gyurka első legény
Rajtam csak nevet,
Ilyen arccal, ilyen hajjal
Rá se nézhetek.

„Ne szomorkodj édes lányom
Mert az mindhiába,
Szaladj el a főutcára
A drogeriába;

Kérj **hajpetrott, mozdóvizet,**
Hajregeneratort;
Antiseptikus szájvizet,
És mindjárt meglátod.

Hogyha ezeket használod
Nappal s éjszakára,
Menyecske lesz majd belőled,
Fehér Gyurka eljön érted
Farsang utoljára.

Páratlan hatású **arctisztító víz, hajnövesztő, kitünő szájviz,** fogkefe, arckenőcs, szappan, és minden arc, száj és testápolási cikk; valamint biztos szer a **hajkorpa ellen** Tolna-vármegyében egyedül kapható:

„GARAY DROGERIA“

Szekszárd,

Széchenyi-utca (dr. Hangel-féle ház).

10064 szám.

tkv. 1907

Árverési hirdetmény.

A szekszárdi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Spányi Leó végrehajtónak Kustár Gézáne szül. Gömörly Irma elleni végrehajtási ügyében előterjesztett kérelem folytán 800 kor. tőke, ennek 1907 január 1-től járó 5% kamatai, 77 kor. 10 fillér eddigi, ugy jelenleg 21 koronában megállapított költségek kielégítése végett a szekszárdi kir. törvényszék területén levő, a bátai 6744 sz. tjkvben végrehajtást szenvedett tulajdonú felvett 6558, 6559, 6561 hrsz. „szőlő az Öreghegyen“ ingatlanok együttesen 1586 kor. kikiáltási árban **1908. évi március hó 2-ik napján d. e. 9 órakor** Bata községhezánál megtartandó árverésen eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át, vagy 158 korona 60 fillért készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy a bíróságnál való elhelyezést igazoló elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 2 egyenlő részletben és pedig az árverés napjától számítva az első részletet 1, a második részletet 2 hónap alatt, minden részlet után az árverés napjától számított 5%-os kamatokkal a szekszárdi m. kir. adóhivatal, mint bírói letétpénztárnál lefizetni. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Szekszárd, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1907 évi december hó 19-ik napján

Dr. Gyenes,
kir. tiszéki bíró.

1042 szám

t. k. 1908.

Hirdetmény.

Gyulaj községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikk értelmében elkészítetvén és a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján, — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t. cikk 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t. cikk 7.

§-a és az 1891: XVI. t. cikk 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherátvitelének az 1886: XXIX. t. cikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t. cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1908. évi augusztus hó 1 napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1908. évi augusztus hó 1. napjáig** bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog árnyának az 1889: XXXVIII. t. cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1908. évi augusztus hó 1. napjáig** bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A támasi kir. járásbíró hatóság mint telekkönyvi hatóság 1908 január hó 21.

Várady,
kir. járásbíró.

Kiadó uri lakás.

A főgimnázium háta mögött, Molnár-utca 362. szám alatt 3 vagy 4 szobából, előszobából és hozzátartozó mellékhelyiségekből álló szép uri lakás április 1-ére, vagy 24-ére kiadó.

Modern szerkezetű

50 lóerejű, magasnyomású stabil gőzgép, Rider-féle expanziós vezérművel, kötélhajtású lendítő-kerékkel, tápszivattyú és előmelegítővel, teljesen üzemképes állapotban, egy erősebb gőzgép felállítása következtében olcsón eladó. A gőzgépet még felszerelt állapotban meg lehet tekinteni a 3-3

paksi gőztéglagyárban.

Ideális arcz-eréme a **zsirtalan DIANA ARCZKENŐCS** nappali használatra.

Az arcznak üde színt kölcsönöz és azt bársonypuhává teszi.

Éjjeli használatra a **zsirszerű**

DIANA ARCZKENŐCS szeplő, májfolt és mindennemű arctisztatlanság ellen.

Ára 1 korona.

Diana szappan 70 fillér.

Diana hölgypor 1 kor.

Kapható:

Szeghy Sándor gyógyszer-tárban Szekszárdon. 52-52

Üzlet áthelyezés

saját házamba, Garay-tér.

Üzletemet teljesen modernül rendeztem be, gazdagon felszerelve **ékszer, arany, ezüst és chinaezüst tárgyakkal**, valódi fehér, alpacca ezüsttel átvont evőeszközökkel, **15 évi felelősség mellett.**

Raktáron tartok: arany, ezüst, aczél, nickel **zsebórakat**, fali-, inga-, ébresztő órákat, a jelenkor legpontosabban járó óráit, ugymint: **Schaffhausen Longienes Omega, Tawannes Wath Ch. Graziosa** világhírű pontosságú órákat 3 évi jótállás mellett; továbbá **tajtpipákat, szivar és cigaretta szipkákat, szemüvegeket** bármely megoperált szemhez is és mindennemű apróbb tárgyat.

Szakmámba vágó **mindennemű javítások, átalakítások, vésések gyorsan, pontosan és olcsón** eszközöltetnek.

Schulz Gusztáv

órák és ékszerész.

28-52

A legjobb fényképek

KISS JENŐ

„Kossuth“ műtermében készülnek

Szekszárd,

Széchenyi-utca 651. szám.

3-51

Kiadó lakás.

Szekszárdon, vásártér 370. számú házban egy 3 utcai szobából és hozzátartozó mellékhelyiségekből álló lakás azonnal kiadó.

Bővebb felvilágosítást az ott lakó tulajdonosnál.

Ifjúsági íratok

mélyen leszállított áron

Báter János

könyvkereskedésében

Szekszárd, Kaszinó-bazár

Községi, közigazgatási, lelkészi stb.

Nyomtatványok a legjutányosabb
árakon beszerezhetők

BÁTER JÁNOS

könyvnyomdájában.

Vágott tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

FIGYELEM!

Legpontosabban szállítok kiváló minőségű légszáraz elsőrendű szilfa vágott tűzifát, méterzársánsként **2 korona 80 fillér**, különként **3 fillér** árban.

Elsőrendű porosz és salgótarjáni darabos kőszén, ugyancsak tati brékett szén is kapható.

Továbbá minden fajta hasáb és dorong

T Ü Z I F A

jutányos árért kapható saját telepemen, a vasúti állomás mellett.

Kivánatra a fát, ugyancsak a szenet saját kocsimon házhoz is szállítom jutányosan.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tűzifa és szénkereskedő

SZEKSZÁRDON. 5-10

Vágott tűzifa eladás nagyban és kicsinyben!

Aki izléses, csinos, jó és olcsó

butorokat

akar beszerezni, az keresse meg a hosszabb ideig külföldön dolgozott

Botos Imre műasztalost,

lakik **Szekszárdon, Duna-utca 64/a.**, Horváth József szobakáplár házában, aki úgy a helybeli, mint a vidéki megrendeléseknek a legpontosabban tesz eleget. Nevezettnek sikerült budapesti összeköttetései révén mindenemű külföldi fából raktárt berendezni és így a legkényesebb igényeknek is eleget tud tenni. — Ugyanezen műasztalos **fizetés mellett tanoncot keres.**

7-16

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, ferdénntöttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabedalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lekiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus czikkék a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajálva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatanként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: Az ember egészsége című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága. 18-52

Kiadó lakás.

A Virág-utczában négy szobás, külön álló uri lakás kerttel és mellék-helyiségekkel szt. György-napra kiadó.

2-3 **özv. Weininger Sándorné.**

Eladó bikák.

A kajmádi gazdaságban fiatal, apaállatnak kiválóan alkalmas, vöröstarka tenyész bikák eladók; érdeklődők forduljanak a gazdaság intézőségéhez **Kajmád, u. p. Tolna.** 13-13

Tolnavármegye dunaföldvári járásának főszolgabírájától.

8347/1907.

Pályázati hirdetmény.

A Dunaföldvár nagyközségben lemondás folytán megüresedett **három irnoki** és pedig egy 1200 kor., egy 1000 kor. és egy 960 kor. javadalmazásu és az ezen állásoknak előléptetés folytáni betöltésével netán üresedésbe kerülő 1000 kor., illetve két 960 korona javadalmazással egybekötött irnoki állásokra pályázatot hirdetek.

Ezen állásokra mindazok pályázhatnak, kik jegyzői oklevéllel, avagy ennek elnyeréséhez megkívántató előképzettséggel bírnak, illetve kik 6 reál, esetleg 6 gimn. osztályt sikerrel végeztek.

A pályázati kérvények hozzám **f. é. február hó 3-ig** beadandók.

A választást **f. é. február hó 5-én d. e. 10 órakor** Dunaföldvár község házában tanácstermében fogom megtartani.

Paks, 1908. év január hó 10-én.

Rassovszky Julián

főszolgabíró.

Csak szakértő műgépezektől vegyünk varrógépet!

AZ eredeti

AFRANA és WETTINA

varró és műhimző gépek

a jelenkor legtokéletebb varró és műhimző gépei

és a modern varrógépteknika remekei.

Ezen varró és műhimző gépek, valamint az általunk vezetett **Singer** családi, **Central-Bobbin**, **karikahajós** és minden más rendszerű varrógép jószágáért, kiváló **acelszerkezetének** szabatos és megbízható működéséért

tíz évi kezességet

vállalunk, mely idő alatt előfordulható bármely néven nevezhető hibákat és töréseket, melyek anyaghiba folytán álltak elő, teljesen ingyen javítjuk. Állandó nagy raktár minden rendszerű varrógépből családok, varrónők és iparosok részére, **kedvező részletfizetésre** is. **Varrógepek** javítására **szakértő műszerészüket** bárhova **videkre is kiküldjük.**

Varrógép és kerékpár javítások szakszerűen és olcsón eszközöltetnek tolnamegye első és legnagyobb kizárólagos gépüzletében:

MÜLLER TESTVÉREK

műgépezeknél, varrógép, kerékpár, írógép és gazdasági gépek raktára

Szekszárd, Kaszinó-bazár.

31-31